

Nota
Sint-Niklaas – Veldstraat 2

Liesbeth Claessens

Temse
2017

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bvba

All-Archeo bvba
Laagstraat 12
9140 TEMSE

Nummer wettelijk depot
D/2017/12.807/147

© All-Archeo bvba

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en /of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Verslag resultaten proefsleuvenonderzoek	5
2.1	Administratieve gegevens	5
2.2	Archeologische voorkennis	7
2.3	Onderzoeksopdracht	8
2.3.1	Vraagstelling en randvoorwaarden	8
2.3.2	Beschrijving geplande werken.....	9
2.3.3	Werkwijze	12
2.4	Assessmentrapport	14
2.4.1	Methoden, technieken en criteria bij het assessment.....	15
2.4.2	Assessment van de vondsten	15
2.4.3	Assessment van stalen	20
2.4.4	Conservatie assessment	20
2.4.5	Assessment van de landschappelijke ligging.....	20
2.4.6	Assessment van sporen	26
2.4.7	Assessment van het onderzochte gebied.....	30
2.4.8	Beschrijving van de potentiële kennis, waardering, interpretatie van de archeologische site en afweging noodzaak verder onderzoek	31
3	Samenvatting.....	34
4	Bibliografie.....	35
4.1	Publicaties	35
4.2	Websites	35
5	Bijlagen	36
5.1	Archeologische periodes	36
5.2	Plannenlijst	36
5.3	Fotolijst.....	36
5.4	Tekeningenlijst	37
5.5	Dagrapporten	37
5.6	Vondstenlijst.....	39
5.7	Stalenlijst	40
5.8	Sporenlijst.....	40
5.9	Murenlijst	47

1 Inleiding

Een archeologienota¹ werd opgemaakt naar aanleiding van de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat, de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen helemaal buiten de archeologische zones liggen, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones,² zoals bepaald in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Het onderzoeksgebied valt niet binnen een beschermde archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.³ De uitvoering van een bijkomend archeologisch vooronderzoek bleek aangewezen. Naar aanleiding hiervan werd voorliggende nota opgemaakt.

Alle coördinaten die weergegeven worden, zijn uitgedrukt in Lambert 72, tenzij anders vermeld.

¹ Reyns/Claessens 2016

² <https://geo.onroerenderfgoed.be>

³ <https://geo.onroerenderfgoed.be>

2 Verslag resultaten proefsleuvenonderzoek

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode: 2017171

Erkend archeoloog: All-Archeo bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

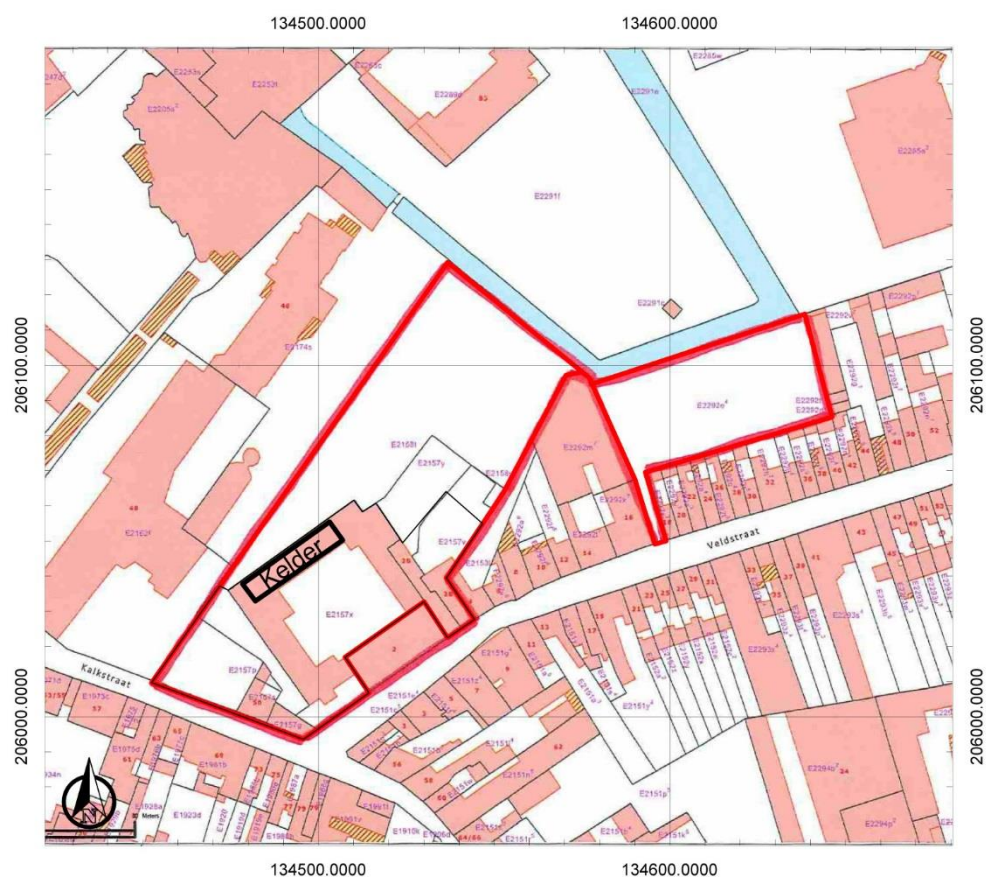
Locatie (provincie, gemeente, deelgemeente, adres, toponiem): Oost-Vlaanderen, Sint-Niklaas, Sint-Niklaas, Veldstraat 2, Priesteragie

Bounding box x/y Lambert 72 coördinaten:

- 134465, 206029
- 134537, 206130
- 134638, 206115
- 134597, 206051

Kadastrale percelen: Sint-Niklaas, afdeling 3, sectie E, percelen 2157G, 2157P, 2157S, 2157V, 2157X, 2157Y, 2158T, 2158V, 2162F, 2292^F4.

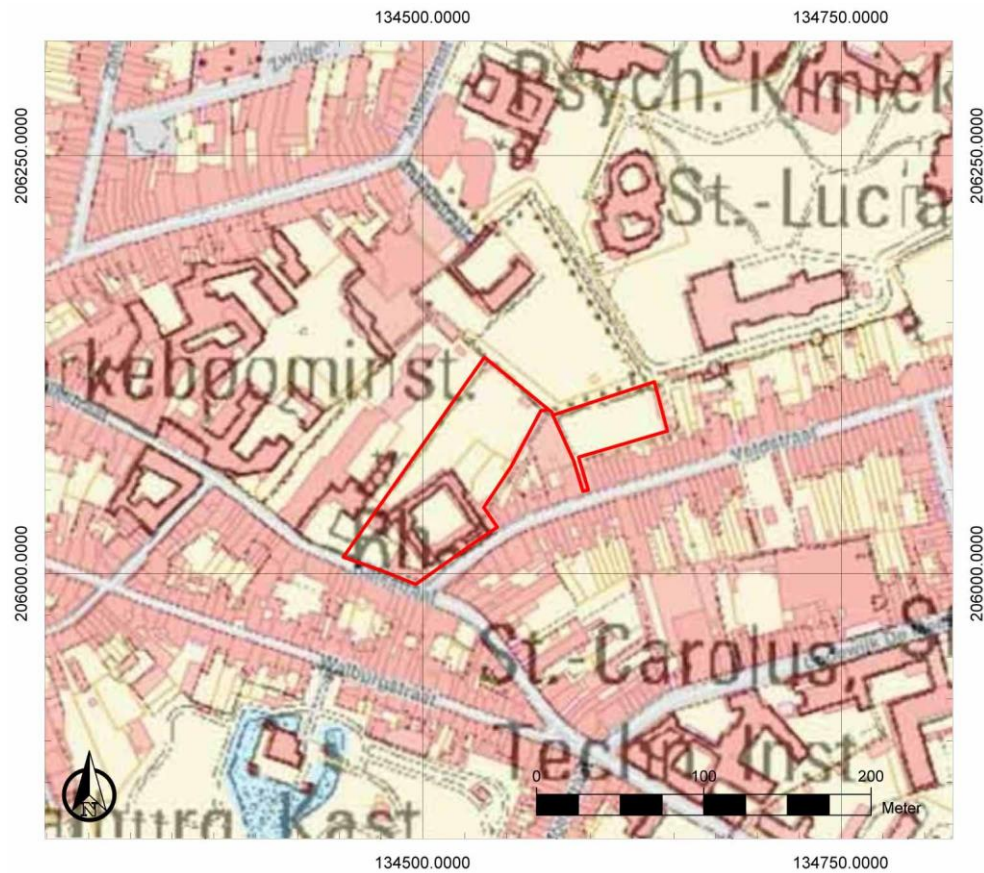
Kadastraal plan:

Figuur 1: Kadasterplan met aanduiding van het onderzoeksgebied (de kapel in het zuiden blijft behouden en valt uit het onderzoeksgebied) (http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE)

Oppervlakte onderzoeksgebied: 8698 m²

Topografische kaart:

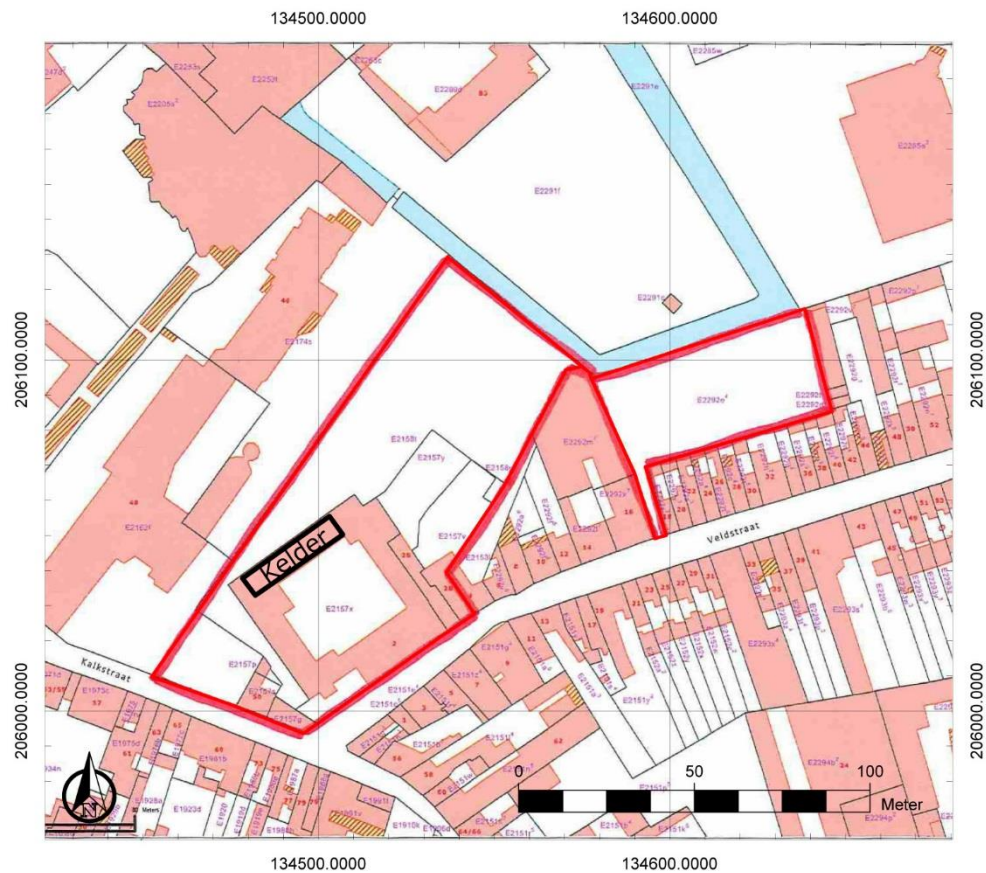

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied, onderkaart: GRB
(<https://www.dov.vlaanderen.be>)

Begin- en einddatum uitvoering onderzoek: 12/09/2017 – 31/10/2017

Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed: proefsleuvenonderzoek, nieuwste tijd

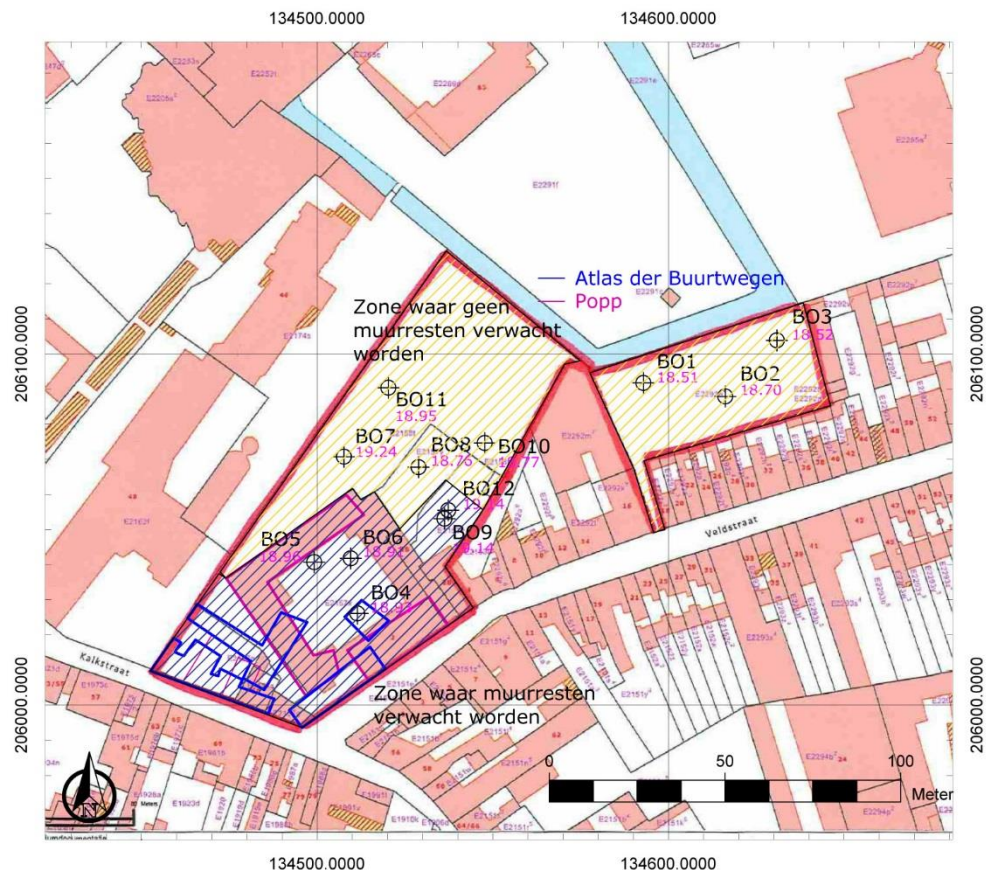
Verstoorde zones: de bestaande bebouwing heeft vermoedelijk een beperkt versturende impact gehad op het bodemarchief. Wellicht heeft de bebouwing een verstoring veroorzaakt van 50 à 80 cm diepte. Onder de huidige bebouwing is ook een kelder aanwezig, die een diepte heeft van 1,95 m onder het maaiveld. Die heeft met zekerheid een versturende impact gehad op het bodemarchief.

Figuur 3: Overzicht van de gekende verstoringen

2.2 Archeologische voorkennis

Tot nog toe werd een bureauonderzoek (projectcode 2016F76) en een landschappelijk booronderzoek (projectcode 2016F78) uitgevoerd. Het uitgevoerde booronderzoek toont de aanwezigheid van een bodemarchief dat over het algemeen goed bewaard gebleven is. Ter hoogte van de binnenkoer lijkt het terrein genivelleerd te zijn. Op basis van historische kaarten en het landschappelijk booronderzoek kan een zone afgebakend worden waar muurresten verwacht worden (Figuur 4). De boringen geven voor de rest van het terrein aan dat het in gebruik geweest is als akkerland en later als moestuin en als tuin. Voor het volledige onderzoeksgebied is sprake van een archeologische site zonder complexe verticale stratigrafie.

Figuur 4: Synthesekaart van het reeds uitgevoerde vooronderzoek met aanduiding van de zone waar muurresten verwacht worden (blauw gearceerd) en de zone waar geen muurresten verwacht worden (geel gearceerd)

2.3 Onderzoeksopdracht

2.3.1 Vraagstelling en randvoorwaarden

Doelstelling van een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem voorgesteld is nagaan wat de aard en de spreiding van de aanwezige archeologische sporen is. Verder dient het uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem uitspraken te kunnen doen over de aan- of afwezigheid van een archeologische site binnen het onderzoeksgebied en over het potentieel op kennisvermeerdering.

Kunnen de gegevens uit het uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem bijkomende informatie aanleveren die toelaten de hypothesen gebaseerd op het bureauonderzoek bevestigen, verfijnen of bij te sturen op vlak van opbouw van de ondergrond, aanwezigheid van intacte bodems, verstoring van de oorspronkelijke bodem, verwachte periodes en aard van de site bijvoorbeeld?

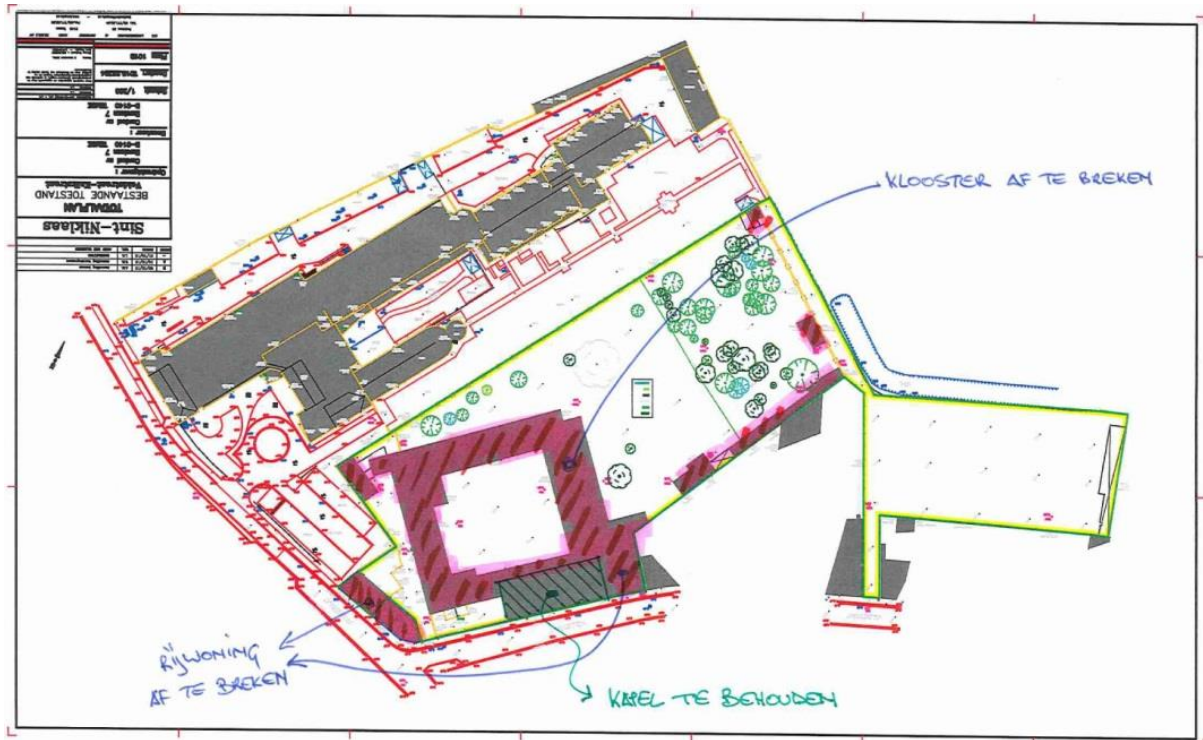
Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

- Zijn archeologische sporen aanwezig binnen het onderzoeksgebied?
- Wat is de aard, omvang, datering en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?
- Hoe is de opbouw van de chronologie van de aanwezige archeologische resten?
- Kan het onderzoek de gegevens uit het archeologisch vooronderzoek bevestigen of bijstellen?
- Zijn bijkomende archeologische maatregelen nodig of is een bewaring in situ mogelijk?

Er zijn geen randvoorwaarden van toepassing.

2.3.2 Beschrijving geplande werken

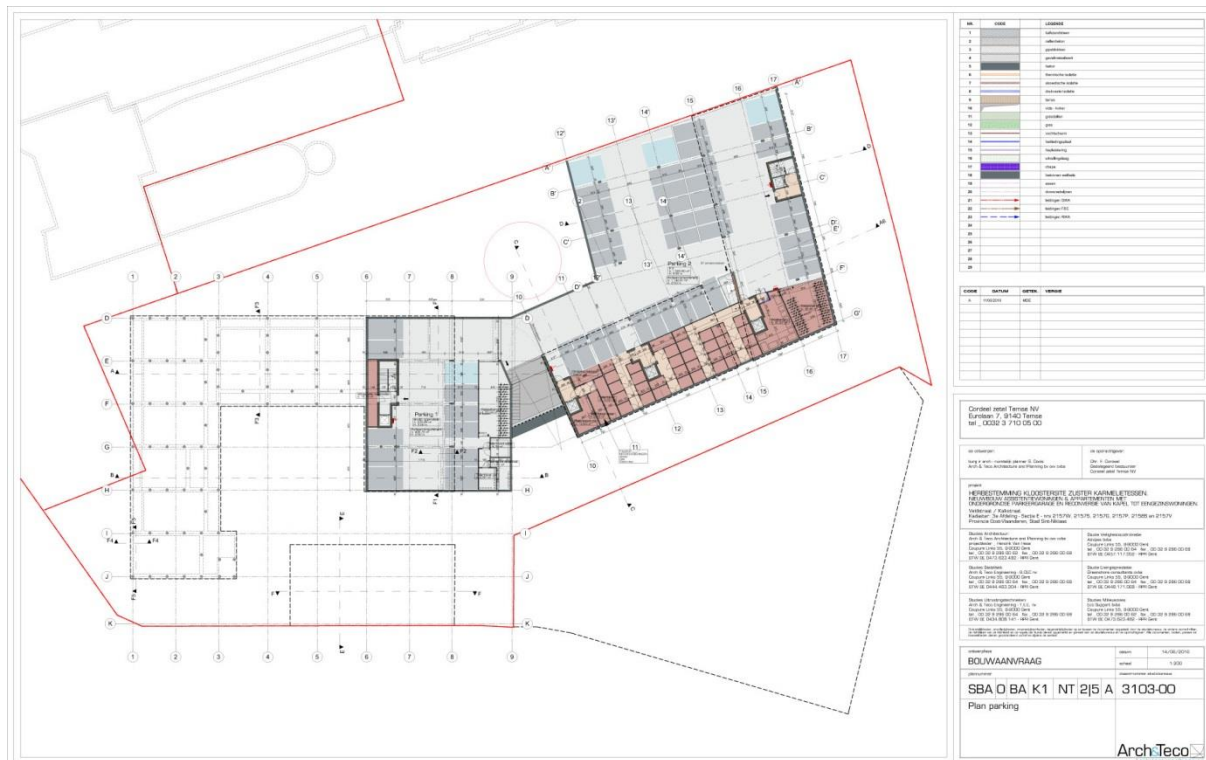
Op het terrein zullen assistentiewoningen gerealiseerd worden ter hoogte van het huidige klooster en appartementen ten oosten van het klooster, voorzien van een ondergrondse parking centraal op het terrein en een bovengrondse parking in het oosten van het onderzoeksterrein. De kapel zal omgevormd worden tot vijf rijwoningen. Op de overige delen van het terrein wordt de aanleg van groenzones voorzien. De bestaande parking wordt heringericht. Om dit alles te kunnen realiseren worden het bestaande klooster en de rijwoningen afgebroken. De bomen in het noorden van het terrein worden geroid, wat ook een verstoring van het bodemarchief inhoudt.

Figuur 5: Bestaande toestand met aanduiding van de geplande wijzigingen (Arch & Teco Architecture and Planning)

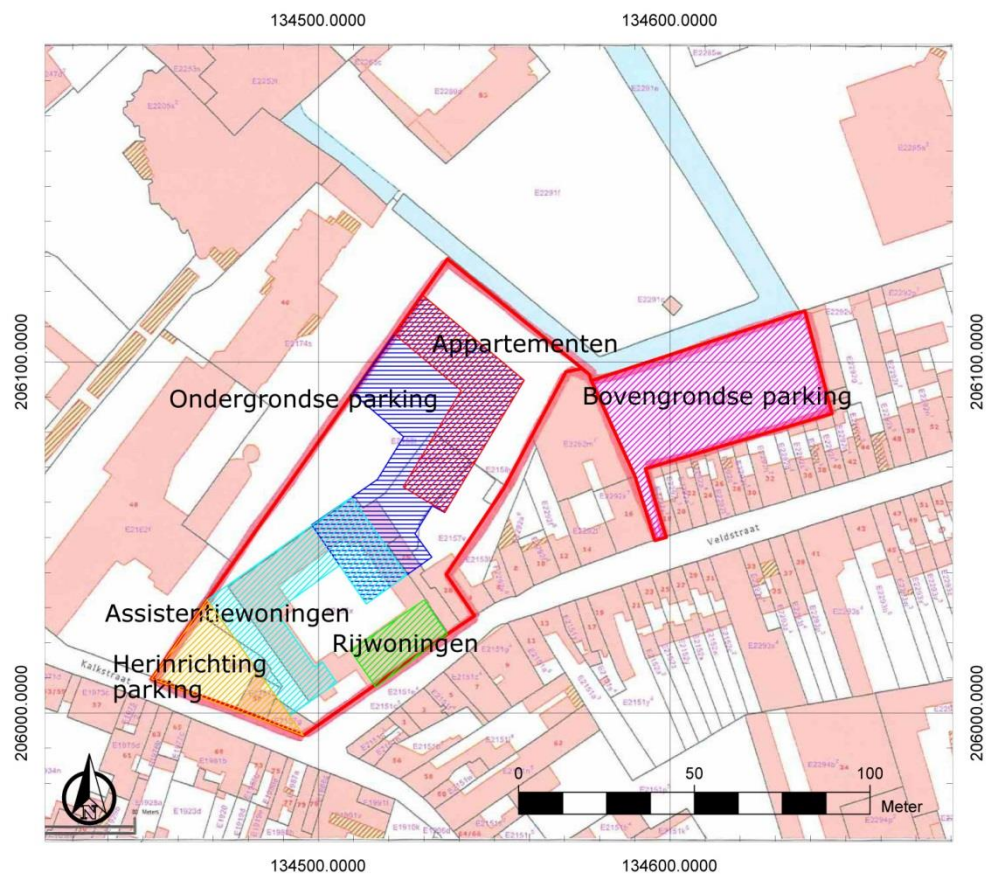

Figuur 6: Gepland toestand op maaiveldniveau (Arch & Teco Architecture and Planning)

Figuur 9: Doorsnede CC (boven) en DD (onder) (Arch & Teco Architecture and Planning)

Figuur 10: Aanduiding van de geplande werken op het kadasterplan

De ondergrondse parking zal een verstorende impact hebben op het bodemarchief tot op ca. 3,50 (ter hoogte van de assistentiewoningen) tot 3,90 m (ter hoogte van de appartementen) onder het maaiveld, over een oppervlakte van ca. 2290 m². De inplanting van de appartementen (ca. 956 m²) is volledig binnen de zone van de ondergrondse parking gelegen en zal daarom geen bijkomende verstoring van het bodemarchief veroorzaken.

Ook de geplande assistentiewoningen (ca. 1273 m²) overlappen gedeeltelijk met de voorziene ondergrondse parking. De overige funderingen van de assistentiewoningen hebben een verwachten verstoringsdiepte van 50 à 80 cm onder het maaiveld. De aanleg van een bovengrondse parking met een oppervlakte van ca. 1870 m² betekent een bodemingreep van 50 à 80 cm onder het maaiveld. Rond de verschillende gebouwen wordt een groenzone voorzien. Bodemingrepen hier hebben ook een diepte van ca. 50 cm onder het maaiveld. Der herinrichting van de bestaande parking aan de Kalkstraat heeft een verstoringsdiepte van 50 cm onder het maaiveld.

De kapel zal omgevormd worden tot rijwoningen. De bodemingreep beperkt zich hier tot de aanleg van nutsleidingen en het veranderen van de vloer. Enkel de plaatsing van nutsleidingen betekent een beperkte ingreep in de bodem, het veranderen van de vloer beperkt zich tot de verstoringsdiepte van de huidige vloer. Nergens worden binnen de kapel kelders voorzien onder de woningen.

2.3.3 Werkwijze

Voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen was voldoende ruimtelijk inzicht nodig. Daarom werd geopteerd voor de uitvoering van een proefsleuvenonderzoek. Het betreft een proefsleuvenonderzoek op een site zonder complexe verticale stratigrafie.

De aangelegde proefsleuven hadden een breedte van 2 m. Ze werden haaks op de algemene topografie geplaatst en hadden een maximale tussenafstand van middelpunt tot middelpunt van 15 m. De beoogde oppervlakte die onderzocht diende te worden door middel van proefsleuven, bedroeg minimaal 10%. Kijkvensters werden aangelegd over een oppervlakte van 2,5% van de onderzoekbare zone. De zijden van de kijkvensters maten maximaal de afstand tussen twee sleuven. Ze dienden voldoende groot te zijn om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden.

In de zone waar historische muurresten verwacht werden, werd een proefsleuf van 4 m breed aangelegd, om een beter ruimtelijk inzicht te bekomen.

De diepte van het bovenste niveau waarop sporen of vondstenconcentraties aanwezig zijn, werd door de veldwerkleider bepaald op basis van de vraagstelling en onderzoeksdoelen uit het programma van maatregelen. De inplanting van kijkvensters werd bepaald tijdens het veldwerk, bijvoorbeeld in functie van nader onderzoek van aangetroffen archeologische sporen of van zones die 'leeg' leken.

Archeologisch
vooronderzoek
Sint-Niklaas - Veldstraat 2
(2017/171)

Plan 1 Situering

Hoogte maaiveld in m TAW

Hoogte spoor in m TAW

Vondsten (V) en staalnames (St)

Werkputcontour

Structuur

1 2 3

Nieuwe/nieuwste tijd

Middeleeuwen/nieuwe tijd

Middeleeuwen

Romeinse tijd

Metaaltijden

Steentijd

Onbepaalde datering

Verstoring

Natuurlijk spoor

Niet onderzoekbare zone

Opmerking: Niet alle periodes komen noodzakelijk voor bij dit project!
1. Sporen die niet aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid gedateerd kunnen worden.
2. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
3. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij het vermoeden is dat ze uit meerdere periodes bestaan.
4. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij het vermoeden is dat ze uit meerdere periodes bestaan en waarbij het vermoeden is dat ze met genoeg steilheid te doen.

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4

ID: Grondplan

Initiële opstelling: Digitaal

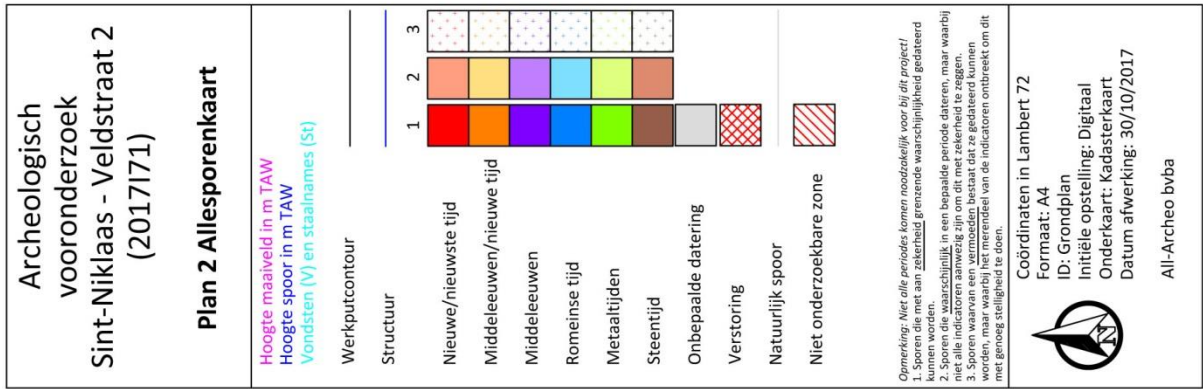
Onderkaart: Kadasterkaart

Datum afwerking: 30/10/2017

All-Archeo bvba

Figuur 11: Situeringssplan van de proefsleuven

2.4 Assessmentrapport

2.4.1 Methoden, technieken en criteria bij het assessment

Er werden vondsten uit vier contexten (6 vondstnummers) gerecupereerd tijdens het proefsleuvenonderzoek. Door de geringe omvang van de aangetroffen vondsten werd geen selectie uitgevoerd tijdens de verwerking. De aard van de vondsten werd beschreven en de vondsten werden gedateerd. Er zijn geen archeologische vraagstellingen die aan de hand van staalname voor natuurwetenschappelijk materiaal onderzocht dienen te worden. Het conservatie-assessment gebeurde door de veldwerkleider. Het assessment van de sporen werd uitgevoerd op basis van de plannen, profieltekeningen, foto's en spoorbeschrijvingen. Aangezien er sprake is van een site zonder complexe stratigrafie en tijdens het proefsleuvenonderzoek geen complexe sporen of complexe spoorcombinaties vastgesteld zijn, werd geen harrismatrix opgemaakt.

Door middel van proefsleuven werd in de zone zonder complexe stratigrafie een oppervlakte opengelegd van 718,16 m². Dit is 13,19 % van deze zone. In de zone waar mogelijk nog muurresten aanwezig waren, werd een oppervlakte van 409,81 m², oftewel 12,58 %, opengelegd. Tezamen werd er 1127,97 m² (12,96 %) van het totale onderzoeksgebied (8689 m²) onderzocht.

Aangezien het technisch niet mogelijk was om in de zone met mogelijke historische muurresten nog een kijkvenster te graven (het onderzoek werd tegelijkertijd met de laatste sloopwerken van het klooster uitgevoerd, waardoor er beperkte bewegingsvrijheid en ruimte om grond te stockeren was), en er daarnaast ook geen concrete aanleiding was voor de aanleg van een kijkvenster, in combinatie met de reeds behaalde vereiste oppervlakte, werd beslist het in deze zone bij de 4 m brede proefsleuf te houden.

2.4.2 Assessment van de vondsten

Er werden vondsten aangetroffen uit vier contexten (6 vondstnummers), namelijk uit verstoring S7, puinkuil S25, kuil S36 en bij muur M2.

In verstoring S7 werd een randfragment van een fles in industrieel wit aardewerk en een volledig vierkant groen glazen flesje met rechte verdikte lip en een platte bodem aangetroffen (Figuur 13). Het glazen flesje is ook duidelijk industrieel vervaardigd. De vondsten wijzen erop dat de verstoring vanaf de 19de eeuw gedateerd kan worden.

Figuur 13: V01 uit S7 (schaal 1:1)

In puinkuil S25 zaten naast een stuk metaal en een stuk bouw materiaal in aardewerk ook nog vijf fragmenten van minimaal drie individuen rood aardewerk, met een worstoor (tas, vanaf de 15de eeuw), een bodemfragment van een bord met loodglazuur, twee wandfragmenten rood geglazuurd aardewerk. Verder werd een grijs reducerend gebakken wandfragment aardewerk en tenslotte ook

nog een randfragment van een bordje in industrieel wit aardewerk (19de eeuw) gevonden (Figuur 14). Tezamen leveren deze vondsten een datering op in de nieuwste tijd.

Figuur 14: V02 uit S25 (schaal 1:1)

Vondst V03, V04 en V05 komen alle drie uit kuil S36 (vlak, coupe laag a, coupe laag b). Het gaat om verschillende soorten rood geglazuurd aardewerk, waarvan sommige spaarzaam geglazuurd zijn en anderen met gele sliblijnen versierd zijn, randfragmenten van een bord en een teil die voorkomen vanaf de 15de eeuw, fragmenten bouwmetaal (o.a. een stuk dakpan), en een stukje van een tegel in faience (17de – 18de eeuw). Dit levert een complexdatering op in de nieuwe tijd.

Figuur 15: V03-05 uit S36 binnenzijde (schaal 1:1)

Figuur 16: V03-05 uit S36 buitenzijde (schaal 1:1)

Een laatste vondst werd aangetroffen bij muur M2. Het gaat om een randfragment in rood geglazuurd aardewerk van een teil, die voorkomt vanaf de 15de eeuw (Figuur 17).

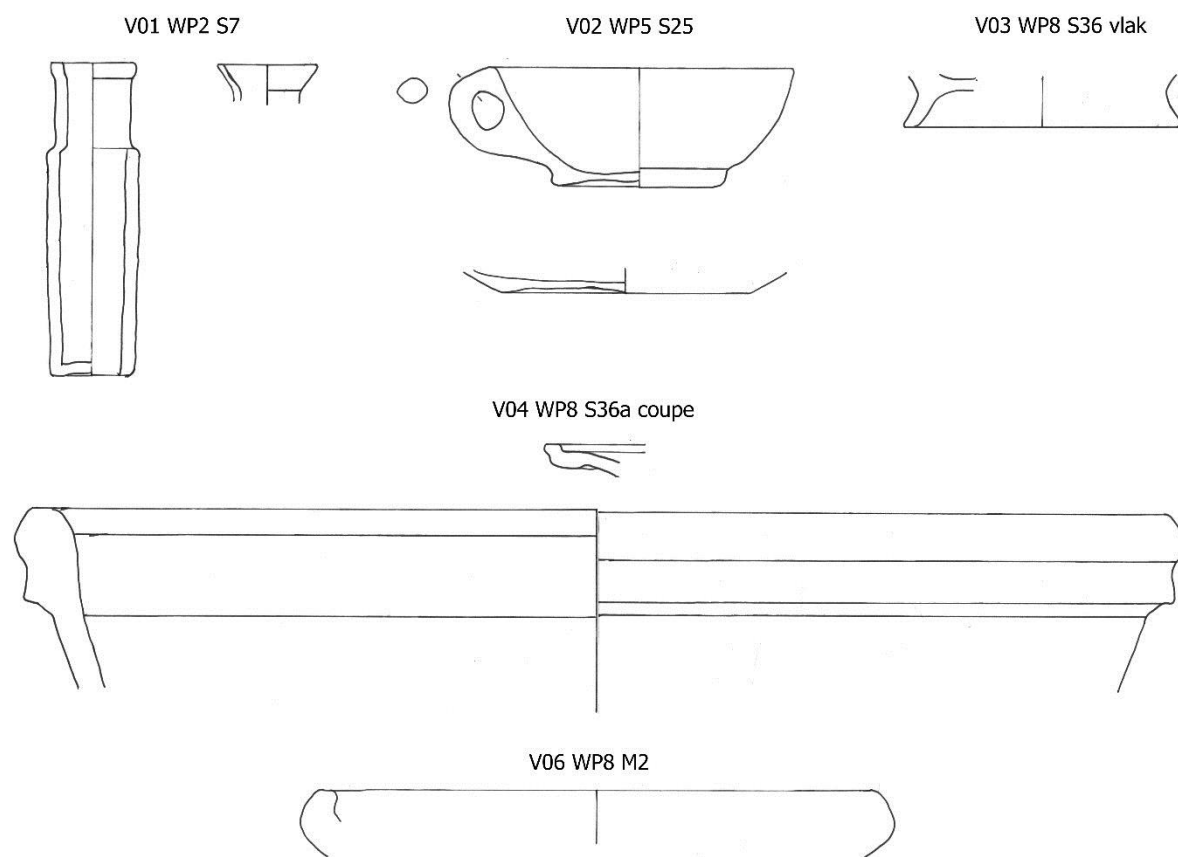
Figuur 17: V06 bij M2 (schaal 1:1)

(2017I71)

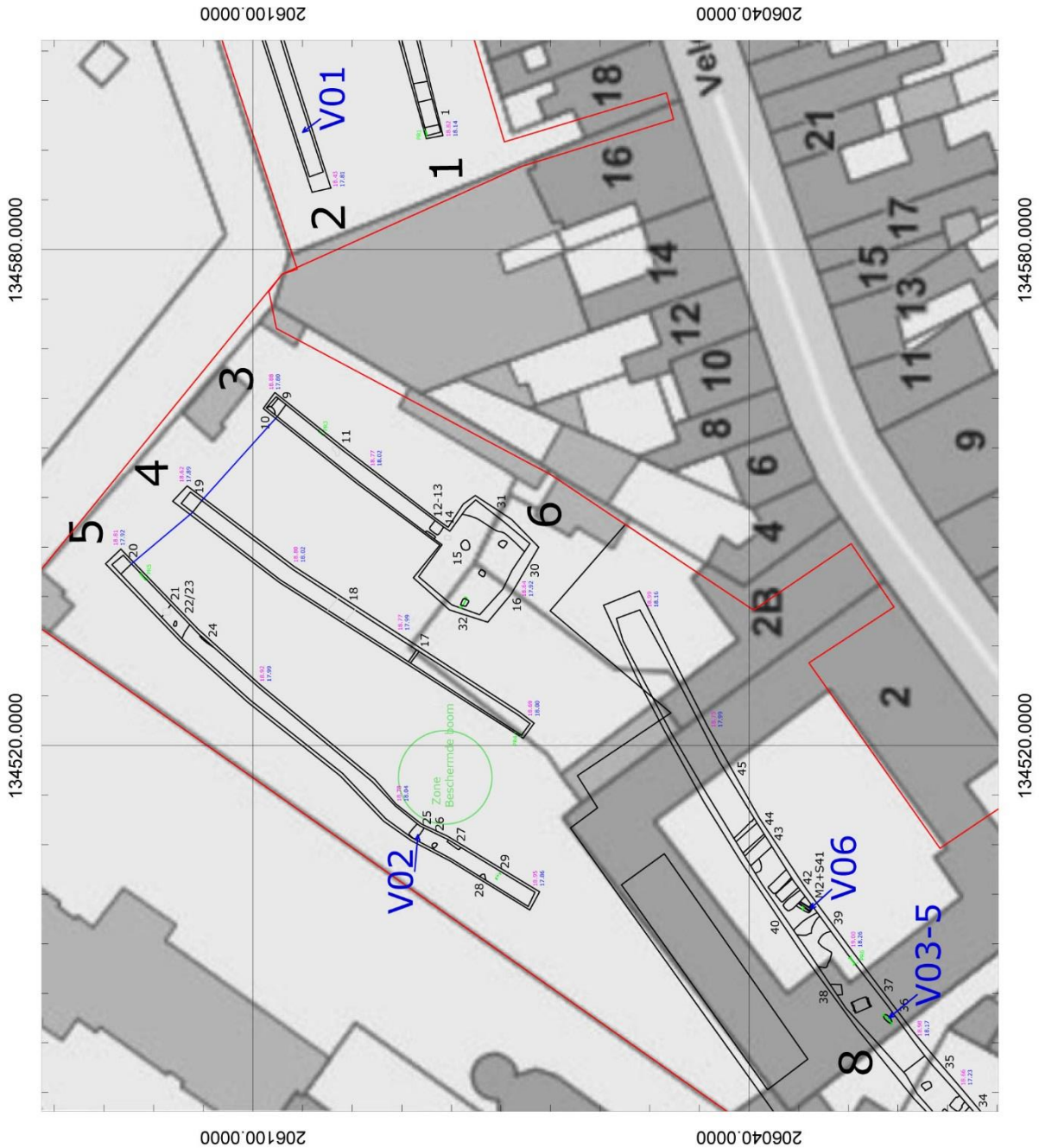
ID: Vondsttekening 1

Schaal: 1:3

5cm

Figuur 18: Vondsttekening 1

Figuur 19: Allevondstenkaart

2.4.3 Assessment van stalen

Er zijn geen archeologische vraagstellingen die aan de hand van staalname voor natuurwetenschappelijk materiaal onderzocht dienden te worden. Het proefsleuvenonderzoek gaf evenmin aanleiding tot bijkomende onderzoeksvragen die natuurwetenschappelijk onderzoek vereisen. Er is dus geen natuurwetenschappelijk onderzoek nodig.

2.4.4 Conservatie assessment

Er werden vondsten uit vier contexten (6 vondstnummers) geregistreerd tijdens het onderzoek. De vondsten kennen een goede bewaringstoestand. Indien de vondsten bewaard wordt in een droge, stabiele omgeving, is geen conservatie nodig.

2.4.5 Assessment van de landschappelijke ligging

De site kent geen complexe verticale stratigrafie. De ondergrond bestaat uit matig nat tot nat zand. De bodemopbouw in de noordelijke zone is min of meer gelijkaardig in de aangelegde proefsleuven, met slechts enkele kleine verschillen.

In werkput 1 werd een eenvoudige bodemopbouw aangetroffen, namelijk een ca. 55 cm dikke beploegde A-horizont (Ap) op de moederbodem die gleyverschijnselen vertoont (Cg-horizont) (Figuur 20). In werkput 2 werd tussen de Ap-horizont van ca. 45 cm diep en de moederbodem ook nog een overgangslaag tussen de A- en de C-horizont van ca. 30 cm dik geregistreerd. Ook hier vertoonde de moederbodem gleyverschijnselen (Cg). In werkput 3 is de bovenste horizont zeer dik, namelijk ca. 72 cm. Het gaat om een Ap1-horizont, die nog gevolgd wordt door een ca. 16 cm dikke Ap2-horizont. Vervolgens vangt ook hier onmiddellijk na de A-horizonten de moederbodem aan, bestaande uit een Cg1- en een C2-horizont.

In de werkputten 4 en 5 werd bovenaan eerst een ca. 30 tot 55 cm dikke ophogingslaag vastgesteld, alvorens de Ap1- en de Ap2-horizonten voorkomen. In werkput 4 is de Ap1 wel verstoord door de bovenliggende ophogingslaag (Ap1xx). De A-horizonten zijn ca. 50 tot 60 cm dik. In beide profielen worden ze gevolgd door een bioturbatielaag (A/C-horizont), van ca. 5 cm in werkput 4 tot ongeveer 30 cm in werkput 5. Tenslotte vangt de moederbodem aan, die ook hier gleyverschijnselen vertoont (Figuur 21). In werkput 5 kon nog een onderscheid gemaakt worden in een Cg1- en een C2- horizont.

In de zone waar historische muurresten verwacht werden, werd profiel 6 geregistreerd. Deze zone kent een zeer hoge verstoringsgraad. Er zijn geen resten van de oorspronkelijke bodem bewaard. Na een ophogingslaag van ca. 50 cm, volgde er nog een tweede ophogingslaag van ca. 45 cm, die bestond uit baksteen- en mortelpuin. Hieronder volgde de moederbodem (Figuur 22).

In werkput 7 werd geen profiel geregistreerd, wegens instabiliteit van de wanden van de sleuf. De moederbodem werd hier pas op ca. 1,50 m onder het maaiveld aangetroffen. De bovenliggende horizonten bestonden eveneens uit ophogingslagen en puin.

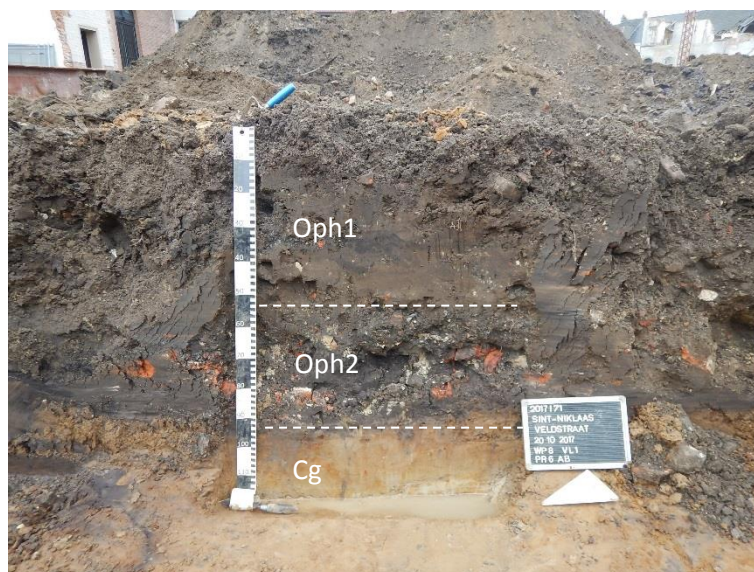
In de werkputten 3 en 8 werd het grondwater vastgesteld in de profielen op ca. 1,20 m onder het maaiveld, en in werkput 2 was dit zelfs al op ca. 1 m onder het maaiveld.

Figuur 20: Profiel 1 in werkput 1

Figuur 21: Profiel 4 in werkput 4

Figuur 22: Profiel 6 in werkput 8

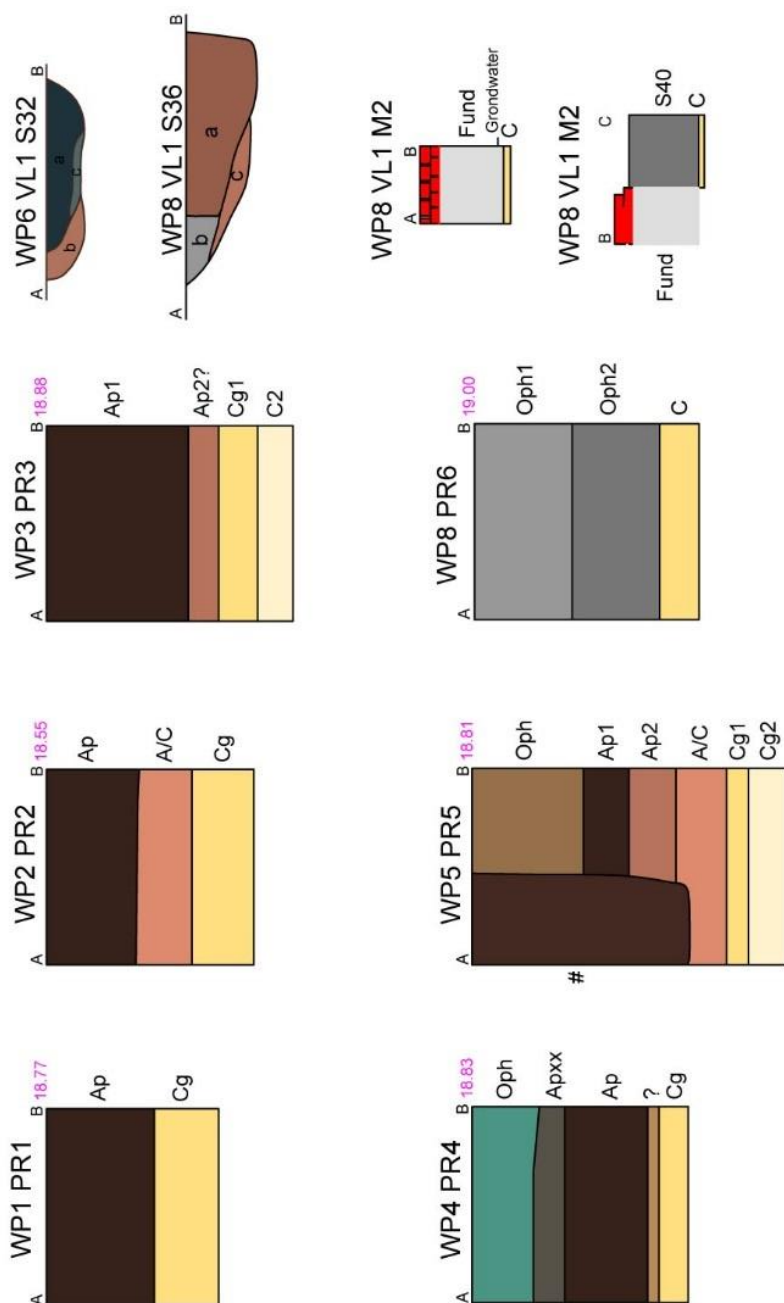
ID: Profiel- en coupetekeningen 1
 Formaat: A4
 Datum aanmaak: 12/09/2017,
 14/09/2017 en 20/10/2017
 Datum afwerking: 30/10/2017

Legende

Oph	Ophogingslaag
Fund	Funderingslaag
Bio	Gebiotrubeerde laag
S	Spoor in profielwand
#	Verstoring in profielwand
A	A-horizont
Ap	Beploegde A-horizont
Ap _x	Verstoorde beploegde
	A-horizont
A/C	Gebiotrubeerde overgang
A/C	A → C-horizont
C	C-horizont/Moederbodern
Cg	C-horizont met gleyige eigenschappen

Hoogte maaiveld in m TAW

Schaal analoge veldtekeningen: 1:20

Figuur 23: Profiel- en coupetekeningen

Archeologisch voonderzoek

Sint-Niklaas - Veldstraat 2 (2017/171)

Plan 4 Fasering

	1	2	3
Nieuwe/nieuwste tijd			
Middeleeuwen/nieuwe tijd			
Middeleeuwen			
Romeinse tijd			
Metaaltijden			
Steentijd			
Onbepaalde datering			
Verstoring			
Natuurlijk spoor			
Niet onderzoekbare zone			

Opmerking: Niet alle periodes kunnen noodzakelijk voor bij dit project!

1. Soorten die niet aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid gedateerd kunnen worden.
2. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
3. Sporen waarvan een vermoeden bestaat dat ze geocoreerd kunnen worden, maar waarbij het merendeel van de indicatoren ontbreekt om dit met genoeg zekerheid te doen.

Hoogte maaiveld in m TAW

Hoogte spoor in m TAW

Vondsten (V) en staalnames (St)

Werkputcontour

Structuur

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4

ID: Grondplan

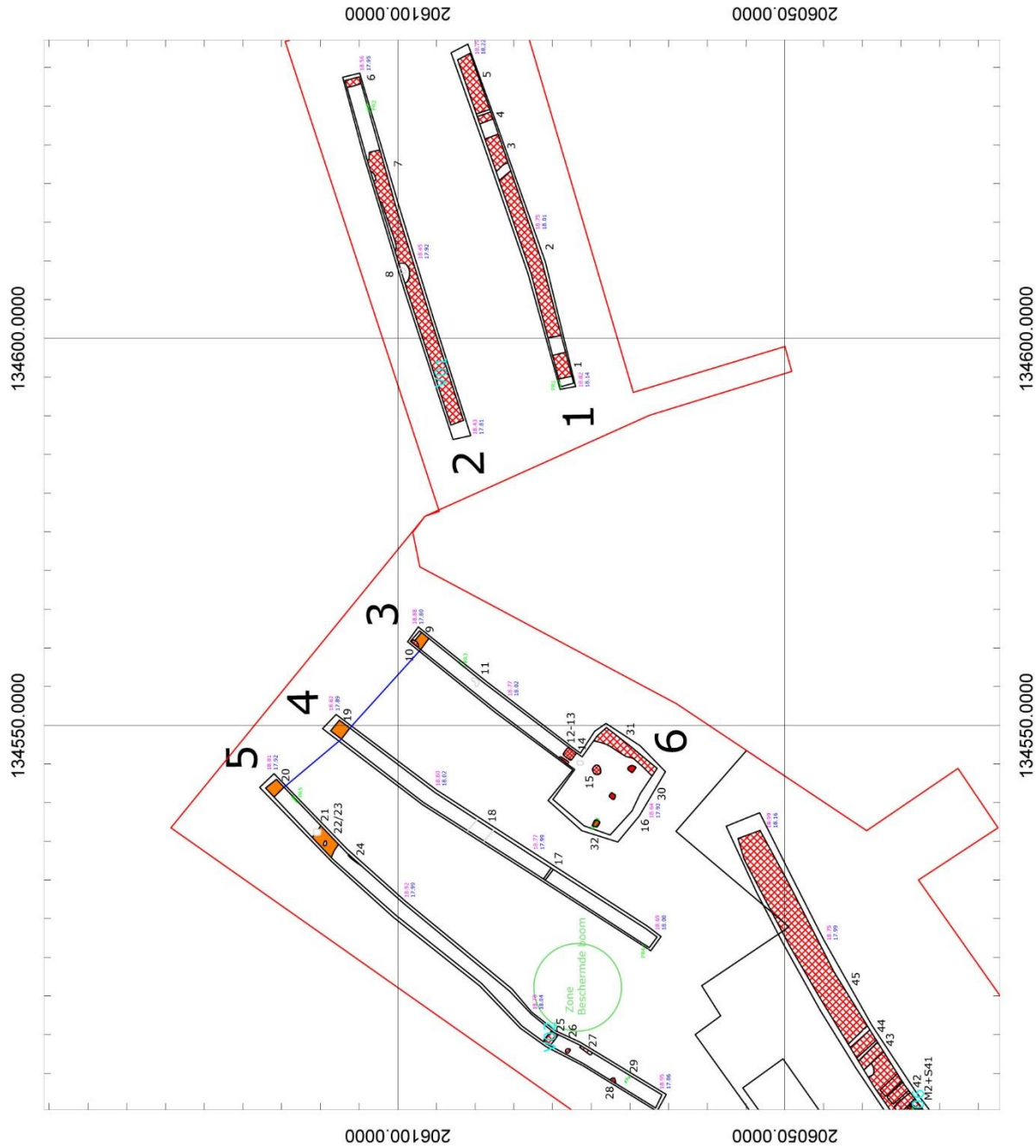
Initiële opstelling: Digitaal

Onderkaart: nvt

Datum atwerking: 30/10/2017

All-Archeo bvba

Figuur 25: Fasering detail noord

Archeologisch
vooronderzoek
Sint-Niklaas - Veldstraat 2
(2017/171)

Plan 5 Fasering detail noord

Hoogte maaiveld in m TAW
Hoogte spoor in m TAW
Vondsten (V) en staalnames (St)

Werkputcontour

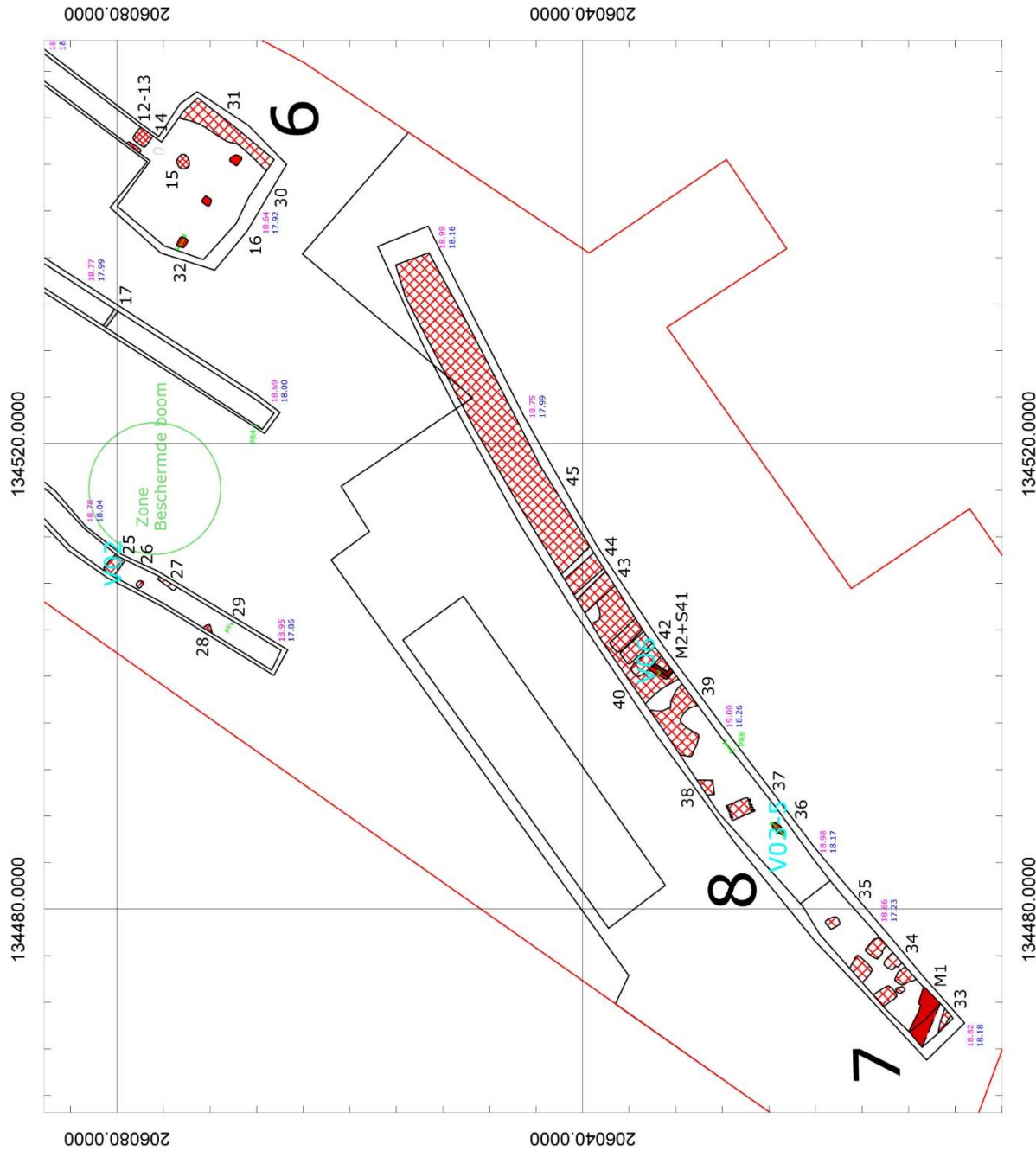
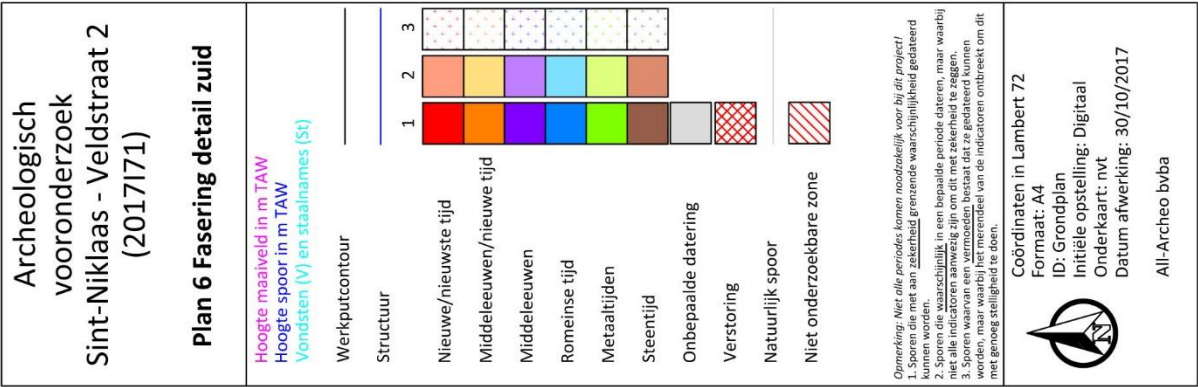
Structuur

1 2 3

Nieuwe/nieuwste tijd
Middeleeuwen/nieuwe tijd
Middeleeuwen
Romeinse tijd
Metaaltijden
Steentijd
Onbepaalde datering
Verstoring
Natuurlijk spoor
Niet onderzoekbare zone

Opmerking: Niet alle periodes komen noodzakelijk voor bij dit project!
1. Sporen die niet aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid gedateerd kunnen worden.
2. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
3. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
4. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
5. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
6. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
7. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
8. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
9. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
10. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.

Coördinaten in Lambert 72
Formaat: A4
ID: Grondplan
Initiële opstelling: Digitaal
Onderkaart: nvt
Datum afwerking: 30/10/2017
All-Archeo bvba

Figuur 26: Fasering detail zuid

2.4.6 Assessment van sporen

In werkputten 1 en 2 werden op een diepte van ongeveer 53 tot 74 cm onder het maaiveld, en op ongeveer 69 tot 109 cm in werkputten 3 t.e.m. 6, 31 sporen vastgesteld. Het gaat om kuilen, greppels, verstoringen en natuurlijke sporen. Daarnaast werden er in de zone waar historische muurresten verwacht werden ook nog twee muren en 13 sporen aangetroffen, op een diepte van ongeveer 75 cm (werkput 8) tot 150 cm (werkput 7) onder het maaiveld. De aanwezige sporen worden besproken per functionele categorie. Eén greppel (S22/23) kreeg een dubbel spoornummer. Er zijn dus slechts 44 sporen aangetroffen, maar wel 45 spoornummers uitgeschreven.

2.4.6.1 Kuilen

In totaal werden er vier kuilen geregistreerd, namelijk S16, S30, S32 en S36. De eerste drie komen voor in werkput 3 en de daarbij horende uitbreiding werkput 6. Het gaat om rechthoekige kuilen met afgeronde hoeken, van ca. 65 à 80 op 75 à 85 cm. De drie kuilen liggen op een rij. De vulling is donker grijsblauw tot grijsbruin van kleur en de kuilen zijn zeer scherp afgelijnd in het vlak (Figuur 27 links). Er werd geen vondstmateriaal in aangetroffen, maar op basis van de vulling en de aflijning kunnen de kuilen gedateerd worden in de nieuwe of nieuwste tijd. Spoor 32 werd gecoupeerd en bleek in doorsnede nog ca. 20 cm diep bewaard te zijn (Figuur 27, rechts).

Figuur 27: Kuil S32 (links) en coupe S32 (rechts)

Figuur 28: Kuil S36 (links) en coupe S36 (rechts)

De laatste kuil is S36 in werkput 8. Het heeft een ovale vorm en meet ca. 55 op 125 cm (Figuur 28, links). Het spoor werd gecoupeerd en was in doorsnede nog ca. 36 cm diep bewaard (Figuur 28, rechts). De vulling is donkergrijs met grijsbruine vlekken. In coupe zijn daaronder nog een bruingrijze

en een bruinbeige laag te onderscheiden. In het spoor werd er zowel in het vlak als in de coupe aardewerk aangetroffen (zie 2.4.2 Assessment van de vondsten). Deze dateren het spoor in de nieuwe tot de nieuwste tijd.

2.4.6.2 Greppels

Er werden vijf greppelelementen geregistreerd, waarvan er drie tot dezelfde greppel behoren. De greppelfragmenten zijn S9, S17, S19, S20 en S22. S9, S19 en S20 liggen aan de noordelijke randen van werkputten 3, 4 en 5 en maken deel uit van dezelfde greppel (Figuur 29, links). De volledige breedte van de greppel werd niet vastgesteld. Het spoor meet minimum 1,75 m op 28,60 m. De vulling is donker grijsbruin van kleur. Greppel S22 loop parallel aan de net besproken greppel en heeft een breedte van ca. 3,40 m, al kon dit spoor slechts in één werkput vastgesteld worden (Figuur 29, rechts). De vulling is identiek aan de eerder besproken greppel. Er werd geen vondstmateriaal aangetroffen in de greppels, en ze komen ook niet voor op het historische kaartmateriaal. De greppels lopen wel parallel aan de huidige perceelsgrenzen, wat doet vermoeden dat een datering in de late middeleeuwen tot nieuwe tijd lijkt te kloppen. De greppel is op basis van de stratigrafische ligging ten opzichte van de bodemhorizonten niet te dateren in de nieuwste tijd.

Figuur 29: Greppel S19 (links) en greppels S22, onder natuurlijk spoor S21 (rechts)

De andere greppel is S17 in werkput 4. Het gaat om een smalle greppel van slechts 32 cm breed, met een grijsbruine gevlekte vulling. Er werd geen vondstmateriaal in aangetroffen en de greppel kon ook niet gelinkt worden aan het historische kaartmateriaal.

2.4.6.3 Natuurlijke sporen

Verspreid over de noordelijke helft van het terrein werden zes natuurlijke sporen aangeduid. Het gaat om S8, S11, S14, S18, S21 en S29. De meeste zijn gerelateerd aan bomen of planten die een spoor hebben nagelaten (Figuur 30, links. S18 kan geïnterpreteerd worden als het restant van de bovenliggende bodemhorizont (Figuur 30, rechts).

Figuur 30: Boomval S11 (links), en restant bodemhorizont S18 (rechts)

2.4.6.4 Verstoringen en ploegsporen

Het volledige onderzoeksgebied kent een vrij hoge graad van verstoring. In werkputten 1 en 2 komen er vrij weinig onverstoord stukken moederbodem voor en worden de sleuven zo goed als volledig ingenomen door grote verstoorde zones (S1-7). De moederbodem vangt aan tussen 60 en 75 cm onder het maaiveld. Uit een profielputje in S2 blijkt dat de sporen tot ca. 140 cm onder het maaiveld voor een verstoring van de bodem hebben gezorgd. Mogelijk hebben ze te maken met grondwinning of grondverbetering, aangezien er weinig tot geen puin in voorkomt en bijvoorbeeld bomen gevrijwaard gebleven zijn (S8, zie natuurlijke sporen) (Figuur 31, links). In werkput 8 is ook meer dan de helft van de werkput verstoord (S39-40, S42-45), maar hier was zeer veel baksteen en mortelpuin aanwezig. De verstoringen kunnen er gerelateerd worden aan de sloop van het klooster (Figuur 31, rechts), voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek.

Figuur 31: Verstoring S7 (rond S8 achteraan) in werkput 2 (links) en verstoring S43 in werkput 8 (rechts)

De andere verstoringen zijn beperkter van oppervlakte en kunnen eerder als puinkuilen worden benoemd. Het gaat om S12, S13, S15, S25-28, S33, S34, S35 en S37-38. Ze bevatten eveneens baksteen- en mortelpuin, alsook vaak plastic, glas en ander afval.

In werkput 7 werd een zone van puinkuilen als S34 geregistreerd. Ze hebben mogelijk te maken met de afbraak van de in het verleden aanwezige historische bebouwing, die op de historische kaarten (Atlas der Buurtwegen en de Popp-kaart, zie ook Figuur 4) te zien is (Figuur 32, links). Sporen 37 en

38 zijn dan weer jonger, aangezien deze kuilen duidelijk veroorzaakt zijn door een graafmachine met een tandenbak (Figuur 32, rechts).

Tenslotte kan S24 als een ploegspoor geïnterpreteerd worden.

Figuur 32: Zone met puinkuilen S34 (links) en versterking door een kraanbak S37 (rechts)

2.4.6.5 Muren en gerelateerde sporen

Hoewel er nog historische muurresten verwacht werden in de zuidwestelijke zone (langs de straatzijde) van het onderzoeksgebied, was de realiteit toch anders. De volledige zone was zwaar en diep verstoord (zie 2.4.6.4). Er werden geen oude muren meer aangetroffen. Wel werd een recente fundering in baksteen en cement aangetroffen, die de basis was voor een buiten gebruik gestelde plastic leiding (Figuur 33).

Figuur 33: Fundering M1 voor leiding (links) en metaal en plastic leiding bij M1 (rechts)

Een tweede muurtje werd aangetroffen in werkput 8. Het gaat om een L-vormig muurtje van slechts 35 cm breed en 1,70 m lang. Het muurtje zelf was maar twee baksteenrijen hoog bewaard, en was gefundeerd op een compacte laag van baksteen- en mortelbrokken van ca. 30 cm dik. Spoor 41 werd als insteek bij het muurtje geregistreerd, maar bleek achteraf in de sondering toch geen apart spoor te zijn, maar onderdeel van versterking S40. Er werd een vondst aangetroffen tussen de baksteenbrokken (zie 2.4.2), die een datering oplevert vanaf de 15de eeuw.

Het muurtje kon niet gelinkt worden aan een muur op de historische kaarten. Het is gelegen ter hoogte van de voormalige binnenkoer/tuin van het klooster. Mogelijk is het gerelateerd aan een bijgebouwtje van het klooster.

Figuur 34: M2 (links) en sondering AB op M2 (rechts)

2.4.7 Assessment van het onderzochte gebied

Na uitvoering van de voorgaande stappen kunnen de onderzoeksvragen beantwoord worden.

Zijn archeologische sporen aanwezig binnen het onderzoeksgebieden zo ja, wat is de precieze afbakening in tijd en ruimte?

Er zijn antropogene sporen geregistreerd in de proefsleuven. De sporen omvatten kuilen, greppels, verstoringen en muurresten. Er zijn ook natuurlijke sporen geregistreerd. De antropogene sporen dateren uit de late middeleeuwen tot de nieuwste tijd. Er zijn geen aanwijzingen gevonden van oudere sporen.

Wat is de bewaringstoestand van de archeologische sporen?

De sporen die werden aangetroffen en die geen verstoringen zijn, zijn matig tot goed bewaard. Het terrein kent een vrij hoge graad van verstoring. Er komen grote verstoorde zones voor die haast volledige sleuven innemen, alsook puinkuilen en ophogingslagen met baksteen- en mortelpuin.

Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen materiële cultuur?

De materiële cultuur is goed bewaard. Indien de vondsten in een stabiele omgeving bewaard worden, is geen bijkomende conservatie nodig.

Wat is het type vindplaats (bewoning, begraving, ...), aanwezig binnen het onderzoeksgebied?

Er werd geen waardevolle archeologische vindplaats vastgesteld. Resten van historische bebouwing bleken niet meer aanwezig te zijn. De vastgestelde archeologische sporen zijn te relateren aan het 19de-eeuwse klooster of aan de sloop ervan. Een greppel in het noorden van het terrein is te beschouwen als het restant van landindeling.

Is de vindplaats te relateren aan andere vindplaatsen in de nabije omgeving?

De aangetroffen sporen en verstoringen hebben allemaal een zeer plaatselijk karakter en zijn te relateren aan het 19de-eeuwse klooster. De vindplaats is niet te relateren aan vindplaatsen in de nabije omgeving.

Wat is de potentiële kenniswinst van een eventuele opgraving?

De potentiële kenniswinst van een eventuele opgraving is gering. De aanwezige sporen zijn te dateren in de late middeleeuwen tot de nieuwste tijd. De meeste sporen zijn te relateren aan het 19de-eeuwse klooster dat aanwezig was op het terrein. Er is geen sprake van een waardevolle archeologische vindplaats. De graad van verstoring is ook hoog en resten van de historische bebouwing die dateert van voor het klooster bleken niet meer aanwezig op het terrein. Daarom kunnen we niet spreken van de aanwezigheid van een waardevolle archeologische vindplaats op het terrein en is de potentiële kenniswinst in geval van een opgraving gering.

Is er mogelijkheid tot behoud in situ en zijn er eventuele maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen?

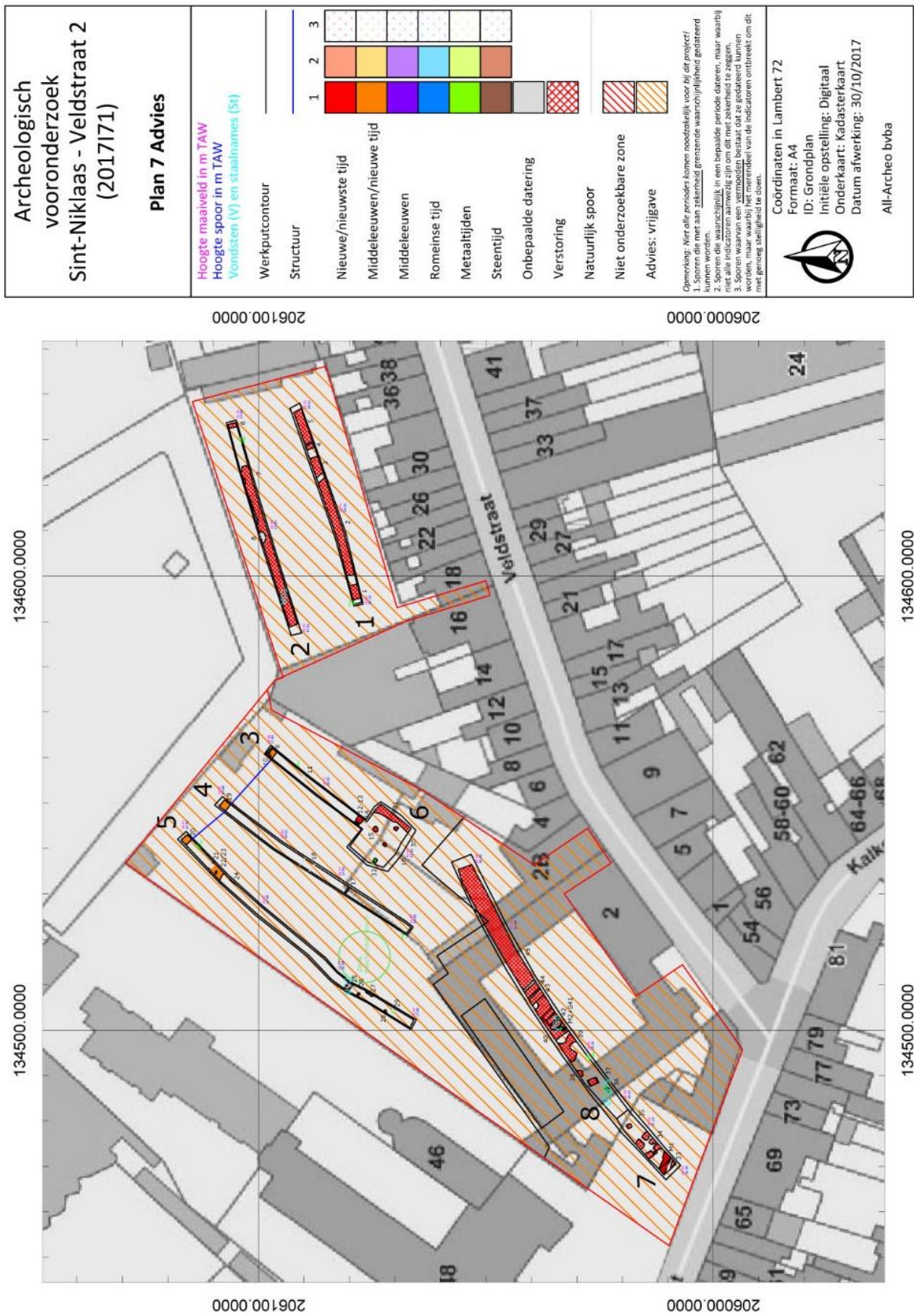
Gezien de geplande bodemingreep is geen behoud in situ mogelijk. Er zijn echter geen maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen, omwille van het ontbreken van een waardevolle archeologische vindplaats.

Indien behoud in situ van het archeologisch erfgoed onmogelijk of onwenselijk is in het kader van de geplande bodemingrepen: kan een afbakening gemaakt worden van bepaalde delen van het terrein die voorafgaand aan de werkzaamheden moeten onderzocht worden?

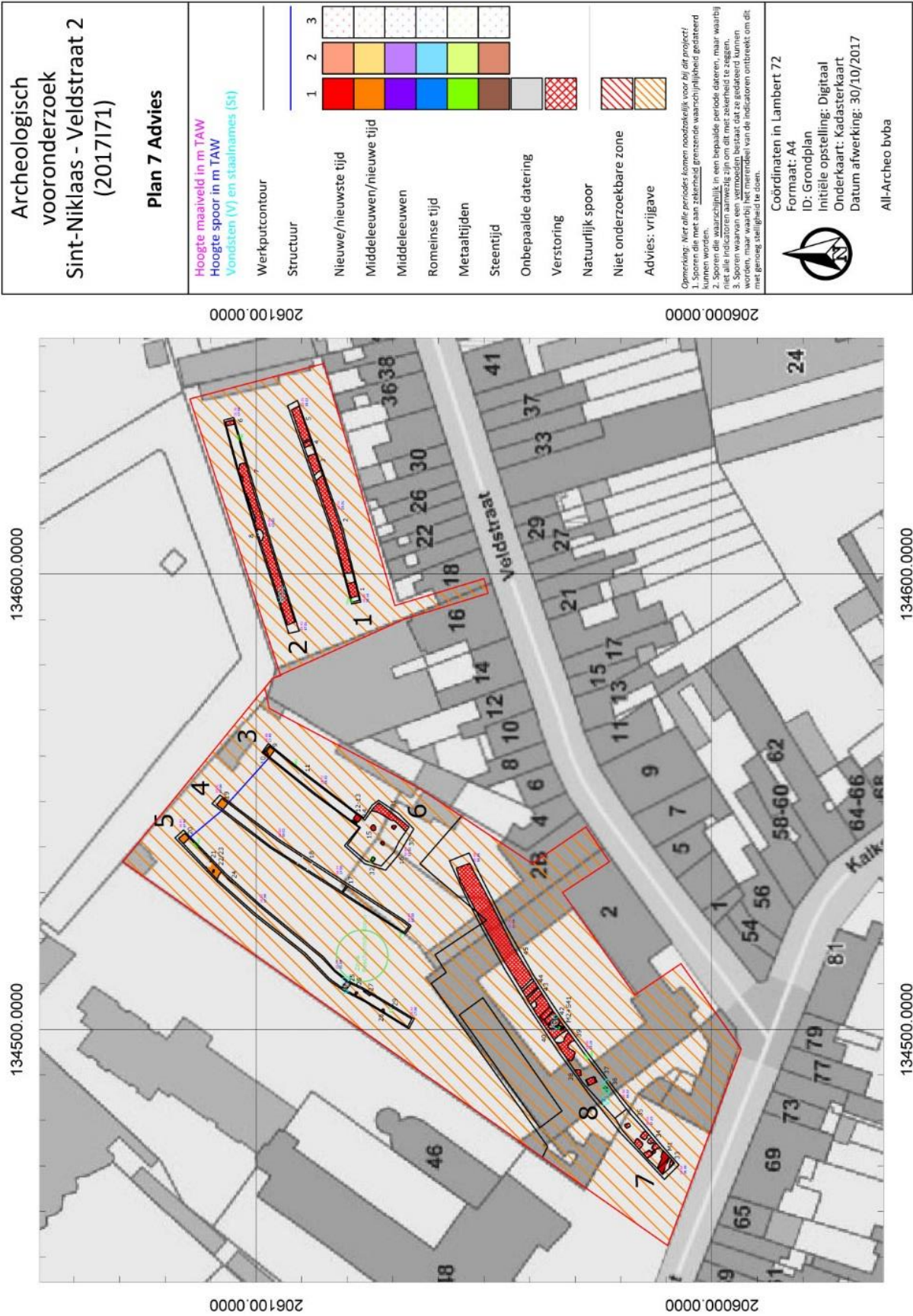
Het onderzochte gebied leverde sporen op, maar er is geen aanleiding om te spreken van een waardevolle archeologische vindplaats. De vastgestelde sporen omvatten voornamelijk kuilen, greppels, verstoringen, muurresten en natuurlijke sporen. De sporen kunnen gedateerd worden in de late middeleeuwen tot de nieuwste tijd. De bewaringstoestand van de oudste sporen is matig tot goed te noemen, maar er is aan de andere kant ook sprake van grote verstoorde zones. De aangetroffen sporen werden voldoende gedocumenteerd tijdens het uitgevoerde vooronderzoek, zodat behoud *in situ* of vervolgonderzoek niet nodig geacht worden. Bijkomend archeologisch onderzoek houdt onvoldoende potentieel op kennisvermeerdering in om de kosten van bijkomend archeologisch onderzoek te rechtvaardigen. Daarom worden geen bijkomende maatregelen nodig geacht.

2.4.8 Beschrijving van de potentiële kennis, waardering, interpretatie van de archeologische site en afweging noodzaak verder onderzoek

Het onderzochte gebied leverde sporen op, maar er is geen aanleiding om te spreken van een waardevolle archeologische vindplaats. De vastgestelde sporen omvatten voornamelijk kuilen, greppels, verstoringen, muurresten en natuurlijke sporen. De sporen kunnen gedateerd worden in de late middeleeuwen tot de nieuwste tijd. De bewaringstoestand van de oudste sporen is matig tot goed te noemen, maar er is ook sprake van grotere verstoorde zones. De aangetroffen sporen werden voldoende gedocumenteerd tijdens het uitgevoerde vooronderzoek, zodat behoud *in situ* of vervolgonderzoek niet nodig geacht worden. Bijkomend archeologisch onderzoek houdt onvoldoende potentieel op kennisvermeerdering in om de kosten van bijkomend archeologisch onderzoek te rechtvaardigen. Daarom worden geen bijkomende maatregelen nodig geacht.

Figuur 35: Zone waar na evaluatie geen waardevolle archeologische site aanwezig is (oranje gearceerd)

3 Samenvatting

Het onderzochte gebied leverde sporen op, maar er is geen aanleiding om te spreken van een waardevolle archeologische vindplaats. De vastgestelde sporen omvatten voornamelijk kuilen, greppels, verstoringen, muurresten en natuurlijke sporen. De antropogene sporen kunnen gedateerd worden in de late middeleeuwen tot de nieuwste tijd. De bewaringstoestand van de oudste sporen is matig tot goed te noemen, maar er werden ook grotere verstoorde zones vastgesteld. De resultaten van het proefsleuvenonderzoek doen besluiten dat op het terrein geen waardevolle archeologische vindplaats aanwezig is. De aangetroffen sporen werden voldoende gedocumenteerd tijdens het uitgevoerde vooronderzoek, zodat behoud *in situ* of vervolgonderzoek niet nodig geacht worden. Bijkomend archeologisch onderzoek houdt onvoldoende potentieel op kennisvermeerdering in. Daarom worden geen bijkomende archeologische maatregelen nodig geacht.

4 Bibliografie

4.1 Publicaties

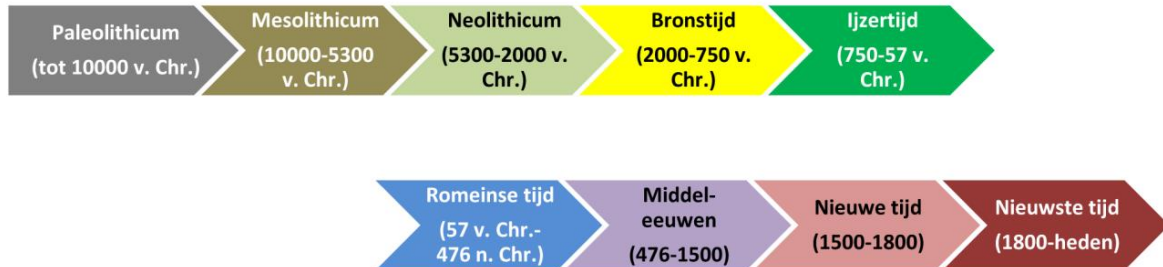
Reyns, N./L. Claessens, 2016: *Archeologienota Sint-Niklaas – Veldstraat 2*, Temse (Rapporten All-Archeo bvba 333).

4.2 Websites

Geopunt Vlaanderen (2017)
<http://www.geopunt.be/>

5 Bijlagen

5.1 Archeologische periodes

5.2 Plannenlijst

Plannenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2017I71

Plan-nummer	Type	Onderwerp	Aanmaak-schaal	Aanmaak-wijze	Datum
1	Kadasterplan	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	13/06/2016
2	Topografische kaart	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	17/06/2016
3	Overzichtskaart	Gekende verstoringen	1:1	Digitaal	17/06/2016
4	Syntheseplan	Synthese	1:1	Digitaal	20/06/2016
5	Bouwplan	Bestaande toestand met aanduiding van de geplande wijzigingen	1:1	Digitaal	20/06/2016
6	Bouwplan	Geplande toestand op maaiveldniveau	1:1	Digitaal	20/06/2016
7	Bouwplan	Geplande toestand op kelderniveau	1:1	Digitaal	20/06/2016
8	Bouwplan	Doorsnedes geplande toestand	1:1	Digitaal	20/06/2016
9	Bouwplan	Doorsnedes geplande toestand	1:1	Digitaal	20/06/2016
10	Overzichtskaart	Aanduiding geplande werken op het kadasterplan	1:1	Digitaal	20/06/2016
11	Situeringsplan	Situering van de proefsleuven	1:1	Digitaal	30/10/2017
12	Allesporenkaart	Alle sporen	1:1	Digitaal	30/10/2017
13	Allevondstenkaart	Alle vondsten	1:1	Digitaal	30/10/2017
14	Overzichtsplan	Fasering werkputten 1 tot 8	1:1	Digitaal	30/10/2017
15	Detailplan	Fasering detail noord	1:1	Digitaal	30/10/2017
16	Detailplan	Fasering detail zuid	1:1	Digitaal	30/10/2017
17	Syntheseplan	Geen waardevolle archeologische site	1:1	Digitaal	30/10/2017
18	Syntheseplan	Ontbreken van significant potentieel op kennisvermeerdering	1:1	Digitaal	30/10/2017

5.3 Fotolijst

Fotolijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2017I71

ID	Type	Onderwerp	Vervaardiging	Datum
F1	Vondstfoto	V01 uit S7	Digitaal	30/10/2017
F2	Vondstfoto	V02 uit S25	Digitaal	30/10/2017
F3	Vondstfoto	V03-05 uit S36 binnenzijde	Digitaal	30/10/2017
F4	Vondstfoto	V03-05 uit S36 buitenzijde	Digitaal	30/10/2017
F5	Vondstfoto	V06 bij M2	Digitaal	30/10/2017

ID	Type	Onderwerp	Vervaardiging	Datum
F6	Profielfoto	Profiel 1 in werkput 1	Digitaal	12/09/2017
F7	Profielfoto	Profiel 4 in werkput 4	Digitaal	12/09/2017
F8	Profielfoto	Profiel 6 in werkput 8	Digitaal	20/10/2017
F9	Spoorfoto	Kuil S32	Digitaal	14/09/2017
F10	Coupefoto	Doorsnede S32	Digitaal	14/09/2017
F11	Spoorfoto	Kuil S36	Digitaal	20/10/2017
F12	Coupefoto	Doorsnede S36	Digitaal	20/10/2017
F13	Spoorfoto	Greppel S19	Digitaal	12/09/2017
F14	Spoorfoto	Greppel S22, onder natuurlijke kuil S21	Digitaal	12/09/2017
F15	Spoorfoto	Boomval S11	Digitaal	12/09/2017
F16	Spoorfoto	Restant bodemhorizont S18	Digitaal	12/09/2017
F17	Spoorfoto	Verstoring S7 (rond S8 achteraan)	Digitaal	12/09/2017
F18	Spoorfoto	Verstoring S43	Digitaal	20/10/2017
F19	Spoorfoto	Zone met puinkuilen S34	Digitaal	20/10/2017
F20	Spoorfoto	Verstoring door een kraanbak S37	Digitaal	20/10/2017
F21	Spoorfoto	Fundering M1 voor leiding	Digitaal	20/10/2017
F22	Vondstfoto	Metaal en plastic leiding bij M1	Digitaal	20/10/2017
F23	Spoorfoto	M2	Digitaal	20/10/2017
F24	Coupefoto	Sondering AB op M2	Digitaal	20/10/2017

5.4 Tekeningenlijst

Tekeningenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2017I71

ID	Type	Onderwerp	Aanmaak-schaal	Aanmaak-wijze	Datum
T1	Vondsttekening	Vondsten V01-V04 en V06	1:3	Digitaal	30/10/2017
T2	Profieltekening	Profielen en Coupes 1	1:20	Digitaal	30/10/2017

5.5 Dagrappporten

Dagrappporten proefsleuven: projectcode 2017I71

Datum: 12/09/2017

Werkzaamheden: proefsleuvenonderzoek

Interpretaties: Er werden in totaal 5 proefsleuven van 2 m breed aangelegd. De aangetroffen archeologische resten omvatten kuilen, greppels, verstoringen en natuurlijke sporen.

Extern advies: n.v.t.

Externe condities: n.v.t.

Aanwezig personeel: Liesbeth Claessens (veldwerkleider), Jelke Van Buggenhout (assistent-archeoloog), Alice-Jan Hellinx (assistent-archeoloog)

Datum: 14/09/2017

Interpretaties: Er werd 1 kijkvenster gegraven rond enkele kuilen in WP5. Het leverde extra kuilen en een verstoring op.

Extern advies: n.v.t.

Externe condities: n.v.t.

Aanwezig personeel: Aanwezig personeel: Liesbeth Claessens (veldwerkleider), Jelke Van Buggenhout (assistent-archeoloog)

Datum: 20/10/2017

Interpretaties: De 4m-brede sleuf werd aangelegd. Er werden geen oude historische muurresten meer aangetroffen in de zone langs de straatkant.

Extern advies: n.v.t.

Externe condities: n.v.t.

Aanwezig personeel: Aanwezig personeel: Liesbeth Claessens (veldwerkleider), Jelke Van Buggenhout (assistent-archeoloog), Diego Gyesbreghs (assistent-archeoloog)

5.6 Vondstenlijst

Vondstenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2017I71

Gebruikte afkortingen:

LME: late middeleeuwen

NT: nieuwe tijd

NST: nieuwste tijd

Datum	Vondst -nr.	Werkput	Sector	Vak/ kwadr./ coupe/ profiel	Spoor/ muur/ laag	Vlak	Inzamel- wijze	Maas- wijdte	Categorie	Aantal fragmenten	Datering productie	Homo- geniteit	Foto/Tekening/plan
12/09/2017	V01	2	/	/	S7	1	Vlak	/	Aardewerk - Vaatwerk	1	NST	Homogeen	F1, P12
12/09/2017	V01	2	/	/	S7	1	Vlak	/	Glas - Vaatwerk	1	/	Homogeen	F1, P12
12/09/2017	V02	5	/	/	S25	1	Vlak	/	Aardewerk - Vaatwerk	10	NST	Homogeen	F2, P12
12/09/2017	V02	5	/	/	S25	1	Vlak	/	Aardewerk - Bouwmateria al	1	/	Homogeen	F2, P12
12/09/2017	V02	5	/	/	S25	1	Vlak	/	Metaal - Onbepaald	1	/	Homogeen	F2, P12
20/10/2017	V03	8	/	/	S36	1	Vlak	/	Aardewerk - Vaatwerk	14	/	Homogeen	F3, F4, P12
20/10/2017	V03	8	/	/	S36	1	Vlak	/	Aardewerk - Bouwmateria al	2	/	Homogeen	F3, F4, P12
20/10/2017	V04	8	/	/	S36a	1	Coupe	/	Aardewerk - vaatwerk	11	NT-NST	Homogeen	F3, F4, P12
20/10/2017	V05	8	/	/	S36b	1	Coupe	/	Aardewerk - vaatwerk	4	/	Homogeen	F3, F4, P12
20/10/2017	V05	8	/	/	S36b	1	Coupe	/	Aardewerk - bouwmaterial al	1	/	Homogeen	F3, F4, P12
20/10/2017	V06	8	/	/	M2	1	Vlak	/	Aardewerk - vaatwerk	1	LME-NT	Homogeen/ Intrusief	F5, P12

5.7 Stalenlijst

Baksteen- (MBS) en mortelstalen (MMO) proefsleuvenonderzoek: projectcode 2017J71

Datum	Monsternummer	Werkput	Spoor/Muur	Verzamelwijze	Volume
20/10/2017	MBS01	8	M2	Manueel	17,5x8x4 cm
20/10/2017	MMO01	8	M2	Manueel	1 zakje

5.8 Sporenlijst

Gebruikte afkortingen:

Afm.: afmetingen

Hom.: homogeen

Het.: heterogeen

LME: late middeleeuwen

NT: nieuwe tijd

NST: nieuwste tijd

ONB: Onbepaalde datering

ONR: Onregelmatig

Sporenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2017I71

Da- tum	Spo- or- nr.	Werk- put	Se- ct- or	Vak/ kwadr/ coupe/ profiel	Vlak	Tek./ plan	Vorm	Afm. in vlak	Diep- te	Aard	Kleur	Tex- tuur	Inclu- sies	Bio- tur- batie	Aflij- ning	Inter-pretat- ie	Date- ring	Spoorasso- ciatie/spo- orrelatie
12/09/ 2017	1	1	/	/	1	P11- 15, P17-18	Langwerpig	3,19 m	/	Het.	D DBR BR/GE	Lemig zand, Vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST	
12/09/ 2017	2	1	/	/	1	P11- 15, P17-18	Langwerpig	22,2 8 m	C- horizo- nt op 135cm onder maaive ld, 50cm	Het.	D BR DBR/B E	Lemig zand, Vrij vast	Vrij weinig brokjes bakste- en	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST	

Datum	Spoor-nr.	Werk-put	Se-ctor	Vak/kwadr/coupe/profiel	Vlak	Tek./plan	Vorm	Afm. in vlak	Diepte	Aard	Kleur	Textuur	Inclusies	Bio-turbatie	Aflij-ning	Inter-pretatie	Date-ring	Spoorasso-ciatie/spo-orrelatie
									onder archeologisch vlak									
12/09/2017	3	1	/	/	1	P11-15, P17-18	Langwerpig	4,47 m	/	Het.	D BR BR/GE	Lemig zand, Vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST	
12/09/2017	4	1	/	/	1	P11-15, P17-18	Langwerpig	0,95 m	/	Het.	D BR BE	Lemig zand, Vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Greppel/Verstoring	NST	
12/09/2017	5	1	/	/	1	P11-15, P17-18	Langwerpig	min. 7,68 m	/	Het.	D BR DBR/BE	Lemig zand, Vrij vast	Vrij weinig brokjes bakstenen	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST	
12/09/2017	6	2	/	/	1	P11-15, P17-18	Langwerpig	min. 0,89 m	/	Het.	D BR DBR	Lemig zand, Vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST	
12/09/2017	7	2	/	/	1	P11-15, P17-18	Onregelmatig	min. 3,17 m	/	Het.	D BR DBR/GE	Lemig zand, Vrij vast	Vrij weinig brokjes bakstenen	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST	
12/09/2017	8	2	/	/	1	P11-15, P17-18	Rond	0,96 x min. 0,57 m	/	Het.	D BR GR	Lemig zand, Vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Boomkuil (Natuurlijk)	/	
12/09/2017	9	3	/	/	1	P11-15, P17-18	Langwerpig	1,21 m	/	Het.	D BR DBR	Lemig zand, Vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Greppel	LME-NT	Ouder dan S10
12/09/2017	10	3	/	/	1	P11-15, P17-18	Ovaal	1,27 x min. 0,45 m	/	Het.	D BR RO	Lemig zand + puin, Vrij vast	Zeer veel brokjes en brokke	Geen	Duidelijk	Verstoring	NST	Jonger dan S9

Datum	Spoor-nr.	Werk-put	Se-ctor	Vak/kwadr/coupe/profiel	Vlak	Tek./plan	Vorm	Afm. in vlak	Diep-te	Aard	Kleur	Tex-tuur	Inclu-sies	Bio-tur-batie	Afli-jning	Inter-pretatie	Date-ring	Spoorasso-ciatie/spo-orrelatie
													n bakste en en mortel					
12/09/2017	11	3	/	/	1	P11-15, P17-18	Onregelmatig	1,09 x 0,84 m	/	Het.	D GR LGR	Lemig zand, Vrij vast	/	Veel	Duidelijk	Boomval (natuurlijk)	/	
12/09/2017	12	3	/	/	1	P11-15, P17-18	Rechthoekig met afgeronde hoeken	min. 1,26 x 1,31 m	/	Het.	D GR	Puin, Vrij los	Zeer veel brokjes en brokken bakste en en mortel	Geen	Duidelijk	Verstoring	NST	
12/09/2017	13	3	/	/	1	P11-15, P17-18	Rechthoekig met afgeronde hoeken	min. 0,30 mx 1,38 m	/	Het.	D GR	Puin, Vrij los	Zeer veel brokjes en brokken bakste en en mortel	Geen	Duidelijk	Verstoring	NST	
12/09/2017	14	3	/	/	1	P11-15, P17-18	Ovaal	0,79 x 0,53 m	/	Het.	D GR LGR	Lemig zand, Vrij vast	/	Veel	Duidelijk	Natuurlijk	/	
12/09/2017	15	3	/	/	1	P11-15, P17-18	Rond	1,19 x 1,15 m	/	Het.	D GR DBR	Lemig zand, Vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST	
12/09/2017	16	3	/	/	1	P11-18	Rechthoekig met afgeronde hoeken	0,73 x 0,67 m	/	Het.	D GR DBL	Lemig zand, Vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Kuil (recent)	NT-NST	
12/09/2017	17	4	/	/	1	P11-15, P17-18	Rechthoekig	0,35 m	/	Het.	D BR GR	Lemig zand, Vrij	/	Weinig	Duidelijk	Greppel	ONB	

Datum	Spoor-nr.	Werk-put	Se-ctor	Vak/kwadr/coupe/profiel	Vlak	Tek./plan	Vorm	Afm. in vlak	Diep-te	Aard	Kleur	Tex-tuur	Inclu-sies	Bio-tur-batie	Afli-jning	Inter-pretatie	Date-ring	Spoorasso-ciatie/spo-orrelatie
12/09/2017	18	4	/	/	1	P11-15, P17-18	Langwerpig	2,53 m	/	Het.	D BR GR	vast Lemig zand, Vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Natuurlijk	/	
12/09/2017	19	4	/	/	1	P11-15, P17-18	Langwerpig	min. 1,72 m	/	Het.	D BR GR/BL	Lemig zand, Vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Greppel	LME-NT	
12/09/2017	20	5	/	/	1	P11-15, P17-18	Langwerpig	min. 1,44 m	/	Het.	D BR GR	Lemig zand, Vrij vast	/	Zeer veel	Duidelijk	Greppel	LME-NT	
12/09/2017	21	5	/	/	1	P11-15, P17-18	Vierkant	0,93 x 0,80 m	/	Hom.	D ZW	Lemig zand, Vrij vast	/	Veel	Duidelijk	Plantenkuil (natuurlijk)	/	Jonger dan S22
12/09/2017	22	5	/	/	1	P11-15, P17-18	Langwerpig	3,31 m	/	Het.	D BR GR	Lemig zand, Vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Greppel	LME-NT	Ouder dan S21
12/09/2017	23	5	/	/	1	P11-15, P17-18	/	/	/	Het.	L GE BR	Lemig zand, Vrij vast	/		Duidelijk	C-horizont	/	
12/09/2017	24	5	/	/	1	P11-15, P17-18	Langwerpig	2,26 x 0,14 m	/	Het.	D BR GR	Lemig zand, Vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Ploegspoor (recent)	NST	
12/09/2017	25	5	/	/	1	P11-15, P17-18	Langwerpig	min. 1,71 x 1,10 m	/	Het.	D ZW GR	Lemig zand + steengruis, Vrij los	Schelp, AW	Weinig	Duidelijk	Verstoring (recent)	NST	
12/09/2017	26	5	/	/	1	P11-15, P17-18	Vierkant	0,66 x 0,48 m	/	Het.	D ZW GR	Lemig zand + steengruis, Vrij los	Steengruis	Weinig	Duidelijk	Verstoring (recent)	NST	
12/09/2017	27	5	/	/	1	P11-	Langwerpig	1,79	/	Het.	D ZW	Lemig	Steengruis	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST	

Datum	Spoor-nr.	Werk-put	Se-ctor	Vak/kwadr/coupe/profiel	Vlak	Tek./plan	Vorm	Afm. in vlak	Diep-te	Aard	Kleur	Tex-tuur	Inclu-sies	Bio-tur-batie	Afli-jning	Inter-pretatie	Date-ring	Spoorasso-ciatie/spo-orrelatie
2017						15, P17-18		x min. 0,40 m			GR	zand + steengruis, Vrij los	ruis			(recent)		
12/09/2017	28	5	/	/	1	P11-15, P17-18	Onregelmatig	0,54 x 0,91 m	/	Het.	D GR GE	Zandleem, Vrij los	Bakstenen	Weinig	Duidelijk	Verstoring (recent)	NST	
12/09/2017	29	5	/	/	1	P11-15, P17-18	Rond	0,47 x 0,42 m	/	Hom.	D GR/BR	Zandleem, Vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Plantenkuil (natuurlijk)	/	
14/09/2017	30	6	/	/	1	P11-18	Rechthoekig met afgeronde hoeken	0,85 x 0,84 m	/	Het.	D DGR DBR	Zandleem, Vrij vast	Zeer weinig houtskoolspikkels	Weinig	Duidelijk	Kuil (recent)	NT-NST	
14/09/2017	31	6	/	/	1	P11-15, P17-18	Langwerpig	min. 8,42 x min. 2,34 m	/	Het.	D BR DBR	Zandleem, Vrij vast	Zeer weinig brokjes/brokken bakstenen	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST	
14/09/2017	32	6	/	/	1	P11-18	Rechthoekig met afgeronde hoeken	0,87 x 0,72 m	20cm	Het.	D DGR DBR	Zandleem, Vrij vast	Zeer weinig houtskool- en bakstenen spikkels	Weinig	Duidelijk	Kuil (recent)	NT-NST	
20/10/2017	33	7	/	/	1	P11-14, P16-18	Langwerpig	0,53 x min. 1,8 m	/	Het.	D GR BR	Zandleem, Vrij vast	Zeer veel brokken bakstenen en mortel	Geen	Duidelijk	Verstoring (recent)	NST	
20/10/2017	34	7	/	/	1	P11-14,	Rechthoekig met	5 x min	/	Het.	D GR BR/BL	Zandleem,	Zeer veel	Geen	Duidelijk	Verstoring zone (recent)	NST	

Datum	Spoor-nr.	Werk-put	Se-ctor	Vak/kwadr/coupe/profiel	Vlak	Tek./plan	Vorm	Afm. in vlak	Diep-te	Aard	Kleur	Tex-tuur	Inclu-sies	Bio-tur-batie	Afli-jning	Inter-pretatie	Date-ring	Spoorasso-ciatie/spo-orrelatie
						P16-18	afgeronde hoeken	. 4m				Vrij vast	brokken bakstenen en mortel					
20/10/2017	35	7	/	/	1	P11-14, P16-18	Rechthoekig met afgeronde hoeken	0,35 x1,05m	/	Het.	D GR BR/BL	Zandlem, Vrij vast	Zeervel brokken bakstenen en mortel	Geen	Duidelijk	Verstoring	NST	
20/10/2017	36	8	/	/	1	P11-14, P16-18, T2	Ovaal	0,55 x1,25m	36 cm	Het.	D GR GR	Zandlem, Vrij vast	Aarde werk, spikkels bakstenen	Weinig	Duidelijk	Kuil	NT-NST	
20/10/2017	37	8	/	/	1	P11-14, P16-18	Rechthoekig met afgeronde hoeken	1,33 x2,08m	/	Het.	D GR GR	Zandlem, Vrij vast	Vrij veel brokken bakstenen en mortel	Geen	Duidelijk	Verstoring (recent)	NST	
20/10/2017	38	8	/	/	1	P11-14, P16-18	Onregelmatig	1,27 xmin . 1,2m	/	Het.	D GR GR/BR	Zandlem, Vrij vast	Vrij weinig brokjes bakstenen en mortel	Geen	Duidelijk	Verstoring (recent)	NST	
20/10/2017	39	8	/	/	1	P11-14, P16-18	Onregelmatig	5,16 xmin . 4m	/	Het.	D GR GR/BR	Zandlem, Vrij vast	Vrij weinig brokjes bakstenen en mortel	Weinig	Duidelijk	Verstoring (recent)	NST	
20/10/2017	40	8	/	/	1	P11-14, P16-18	Onregelmatig	9,20 xmin . 4m	/	Het.	D GR BR/OR	Zandlem, Vrij vast	Zeervel brokjes en	Geen	Duidelijk	Verstoring (recent)	NST	

Datum	Spoor-nr.	Werk-put	Se-ctor	Vak/kwadr/coupe/profiel	Vlak	Tek./plan	Vorm	Afm. in vlak	Diep-te	Aard	Kleur	Tex-tuur	Inclu-sies	Bio-tur-batie	Afli-jning	Inter-pretatie	Date-ring	Spoorasso-ciatie/spo-orrelatie
													brokke n bakste en en mortel					
20/10/2017	41	8	/	/	1	P11-14, P16-18	Langwerpig	0,30 x 1,77m	/	Het.	D GR GR	Zandleem, Vrij vast	Vrij weinig brokjes bakstenen en mortel	Weinig	Duidelijk	Insteek M2	NT-NST	Jonger dan S40
20/10/2017	42	8	/	/	1	P11-14, P16-18	Rechthoekig met afgeronde hoeken	3,90 x min. 2,75m	/	Het.	D GR GR/BR	Zandleem, Vrij vast	Zeervel brokjes bakstenen en mortel	Geen	Duidelijk	Verstoring (recent)	NST	Jonger dan S40
20/10/2017	43	8	/	/	1	P11-14, P16-18	Rechthoekig	1,40 x min. 4m	/	Het.	D GR BR	Zandleem, Vrij vast	Vrij veel brokken bakstenen en mortel	Geen	Duidelijk	Verstoring (recent)	NST	
20/10/2017	44	8	/	/	1	P11-14, P16-18	Rechthoekig	1,55 x min. 4m	/	Het.	D GR BR	Zandleem, Vrij vast	Vrij veel brokken bakstenen en mortel	Geen	Duidelijk	Verstoring (recent)	NST	
20/10/2017	45	8	/	/	1	P11-14, P16-18	Volledige sleuf	29x min. 4m	/	Het.	D GR BR/BL	Zandleem, Vrij vast	Vrij veel brokken bakstenen en mortel	Geen	Duidelijk	Verstoring (recent)	NST	

5.9 Murenlijst

Gebruikte afkortingen:

Afm.: afmetingen

GR: Grijs

WI: Wit

BE: Beige

Sporenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2017I71

Da-tum	Muu-rnr.	Werk-put	Vlak	Tek./Plan	Vorm	Afm. In vlak	Diepte	Con-stru-ctie	Materiaal (afm. In cm)	Bouwtech-niek	Mortel	Interpretatie	Date-ring	Spoorassoci-atie/spoorrelatie	Vonstnrs. / staal-nrs.
20/10/2017	1	8	1	2-6, T3	Muur	min. 170 x min. 400 cm	30 cm bew. Opst.	/	Baksteen (20x9x7)	Correct: Streks kops	L GR Cementmortel	Fundering voor plastic leiding	NST	/	/
20/10/2017	2	8	1	2-6, T3	Muur	35 x 170 cm	10 cm (BKS), 32 cm (fundering).	/	Baksteen (17,5x8x4)	Correct: Streks kops	L BE WI Kalkmortel	Muurtje op brokkenfundering, in L-vorm, slechts 2 rijen hoog bewaard, met vertrapping	Vanaf 15 ^{de} eeuw	Ouder dan S40	V06